

RAPPORT

5 • 2005

Skogshistoria år från år 1177-2005

– Skogspolitiska beslut
och andra viktiga händelser
i omvärlden som påverkat
Skogsvårdsorganisationens arbete

Lars-Erik Holmberg

© Skogsstyrelsen mars 2005

Författare

Lars-Erik Holmberg, CalixOrd

Papper

brilliant copy

Tryck

JV, Jönköping

Upplaga

600 ex

ISSN 1100-0295

BEST NR 1735

Skogsstyrelsens förlag
551 83 Jönköping

Innehåll

1100-talet – 1400-talet.....	1
1500-talet.....	1
1600-talet.....	2
1700-talet.....	4
1800-talet.....	8
1900-talet.....	17
2000-talet.....	51
Källor	55

1100-talet – 1400-talet

- 1177 Ger den danske kungen munkarna i Esroms kloster på Själland, rätt att hålla ollonsvin på skogen utanför Falkenberg, samt liknande rättigheter i Glumstens skog utanför Varberg.
- 1238 I den förmodligen äldsta Svenska, utanför Skåne, skriftliga definitionen av skogsbruk, stadfäster Kung Erik (Läspe och Halte) en förlikning mellan munkarna i Nydala kloster och häradsborna i Östbo. I Flataskogen får klosterbröderna rätt att bruka skogen, vilket innebär: mulbete, uppfödning av svin, vedhygge, bitäkt och jakt.
- 1285 Ger Magnus Ladulås inbyggarna på Visingsö rätten att hugga husbehovsvirke på allmänningarna i Västergötland (Hökensås), utom sådana träd som bär ollon och nötter.
- 1288 Stora Kopparbergs Bergslag bildas. Grunden till världens äldsta skogsforetag är lagd!
- 1350 Magnus Erikssons allmänna landslag tillkommer och bildar under lång tid framåt den rättsliga grunden för nyttjandet av skogen.
- 1411 Redan nu finns detaljerade bestämmelser som reglerar avverkning av de bärande träden, ek och bok!
- 1414 I Växjö stadga försöker centralmakten införa ett regale på bok- och ekskog, vilket tyder på att ollonskogens ekonomiska betydelse.
- 1442 Magnus Erikssons landslag omarbetas och stadfästs av unionskungen Kristoffer av Bayern.
- 1447 Forsvikssågen i Västergötland, en av de första vattensågarna i Sverige, förtecknas i Vadstena Jordebok.

1500-talet

- 1542 Gustav Vasa påbjuder att: ”sådana ägor som obbyggda ligga, hörer Gud, oss och Sveriges krona till och ingen annan”!
- 1543 Den ”menige allmogen i Dalarne ” uppmanas av Gustav Vasa att: ” beflita sig om den onyttiga skogens undanröjande genom bruk av svedjor, med vilka följde mycket gott!”
- 1551 Den förste jägmästaren finns omnämnd i hovets dokument. Hovjägeristaten har som huvuduppgift att förse hovet med vilt- och jaktupplevelser, men även skydda av kronan hävdade skogsområden från vedhuggande

torpare samt allmoge som jagar högvilt.

Detta år flottas ektimmer på Göta älv till Älvsborg. Detta är det första skriftliga belägget som finns om flottning. Mycket tyder dock att flottning förekommit tidigare. Under denna period fraktas mycket virke illegalt till Norge för vidare export.

- 1554 Den första kända norrländska sågen uppförs i Gävle, men redan 1546 utgick tull för en del bräder som utförts till Tyskland från en del privata sågkvarnar i Gästrikland.
- 1558 Gustav Vasa skapar en förordning som stadgar att ingen förutom Kungen fick hugga, fälla, bryta eller barka vare sig ek eller bok på krono- eller skattejord. Däremot ansågs de bärande träden på Frälsejord tillhöra jordägaren.
- 1583 Det börjar bli brist på bärande träd och nu kommer bestämmelser om hur ek skall ”uppdragas och vårdas”.

1600-talet

- 1609 Hertig Johan av Östergötland lägger grunden till Holmens Bruk i Norrköping genom att bygga ett vapenfaktori på Kvarnholmen i Motala ström.
- 1633 Holmens Bruks första pappersbruk anläggs på Laxholmen i Motala ström.
- 1635 Sveriges första skogliga administration bildas. Översten Carl Hård tillsätts på en ny tjänst som Riksjägmästare vid Riksjägeristaten.
- 1637 Bergskollegiet tillkommer och efterhand byggs privilegiepolitiken upp kring masugnar och hammare. Successivt tillförs de s.k. rekognitionsskogar, innebärande att bruken mot en ringa avgift får tillgång till skogen inom ett givet område.
- 1638 Riksjägmästaren utarbetar en detaljerad instruktion om hur kungamakten fortsättningsvis förbehåller sig rätten till jakt och virkesfång i kronans parker, jaktplatser, lundar och skogar vilka finns definierade i brevet. Instruktionen behandlar även frågor kring skogshushållning.
- 1647 Den 22 mars 1647 utges den skogsordning som anses vara Sveriges första skogslagstiftning, ”om skogarne uti riket hur de skola nyttjas och vårdas”, samt ”om allehanda bärande skogsträn i riket och deras plantering”. Där stadgas exempelvis förbud mot svedjning av skog för annat ändamål än att åstadkomma åker eller äng. Syftet är att skogarna i första hand skall nyttjas för att trygga en långsiktig produktion av träkol, tjära och pottaska.

Svedjning är helt förbjuden på kronans mark och på oskiftade allmän-

ningar. På dessa marker stadgads också att två till tre träd skulle planteras i stället för det avverkade.

Lagstiftningen kan anses såsom sträng, eftersom inte ens adeln och ridderskapet undantogs från planteringskyldigheten!

- 1662 Bristen på ekvirke är stor och utskeppning av ek förbjuds. Samma förbud återkommer 1665.
- 1665 Östanå Pappersbruk börjar sin verksamhet i Iggesund.
- 1668 Stadgas att alla masteträd på skatteskogar ofördröjligen skall förtecknas, samt att hembudsskyldighet gäller för den som på egen skog vill avverka ett träd som kan utnyttjas till en fartygsmast. Ett masteträd skall vara en fura, 70 fot långt, 24 tum grovt tolv fot från roten, samt sexton tum i lilländan, rakt och utan röta.
- 1670 Västerbottens landshövding Johan Graan föreslår att en organiserad kolonisering av lappmarken av svenska och finska bönder borde äga rum.
- 1673 Staten vill gynna nybyggesverksamhet i lappmarken och ger ut 1673 års Lappmarksplakat. Förordningen ger svenska och finska åbor i Väster- och Österbotten, samt Jämtland och Ångermanland som vill upptaga boställen i Lappmarkerna rätt till 15 års skattefrihet. Frihet från knektskrivning för all framtid tillkom 1693.
- 1674 Den första skogscommissionen tillsätts och en förordning tillkommer som inskränker rätten att avverka annat än för husbehov. "Lagtillsynen" tycks brutal. När Överhovjägmästaren Hans Reuterkrantz skall "afstraffa" en bonde på Öland som olovligen huggit ved i skogen, sätter denne sig till motvärn. Överhovjägmästaren hugger ner honom och några dagar senare avlider bonden. Reuterkrantz tycks ha kompenserat bondens familj, ty året efter är han åter i tjänst!
- 1682 Befattningen som Riksjägmästare upphör och ersätts av fyra Jägerifiskaler.
- 1683 Den första avvitringsstadgan kommer till (enskild skog skiljs från kronans skog). Det Norrländska Avvitringsverket startar och samtidigt beslutar Karl IX att den svenska ekskogen skall hållas i reserv för kommande behov.
- 1685 Detta år anses som AB Iggesunds officiella födelseår. Isak Breant d.ä. får tillstånd att anlägga Iggesunds Bruk..
- 1689 I en förordning föreskrivs att kronobetjänten skall anvisa var i skogen en bonde får svedja eller avverka skog. Stämplingen av träden skall ske med kronans hammare och stämpel.
- 1690 Avvittringen startar i Gästrikland och fram till 1704 har de flesta obebyggda arealer avvitrats i landskapet, samt mindre delar av Hälsingland.

- 1692 Förbudet mot svedjning på kronans mark och oskiftade allmänningar lättas.
- 1695 Ett nytt Lappmarksplakat börjar gälla, där åkerbruket införs som villkor för nybyggesupplåtelsen. Staten vill hindra nybyggarna att enbart ägna sig åt att spekulera i skogshemman!

1700-talet

- 1718 En karta från detta år visar vad som förmodligen är Sveriges äldsta rensade flottled, Stora Le ner till Köpmannebro. Detta torde vara en av Sveriges mest komplicerade virkestransportvägar. Tyvärr vet man inte vilket år flottleden rensades för första gången.
- 1719 Nu införs ett totalförbud mot export av virke. Virket skall nu enbart användas för återuppbyggnad av landet. Förbudet gäller 1719-1723.
- 1720 Avvittringen startar i Medelpad och pågår till 1740. Någon riktig fart på verksamheten tycks det inte bli.
- Samma år importerar generalguvernören Carl Gustav Hård 200 tunnor frö, sannolikt sandstarr, och börjar kampen på flygsandfälten i söder.
- 1721 Detta år anställs den första skogstjänstemannen med någon typ av formell utbildning. Ryttmästare Carl Gustaf Spens som upprätthåller överjägmästarbefattningen på Öland åren 1721-1733 har naturvetenskaplig skolning.
- 1723 I Kungl. Maj:ts privilegier, den 16 oktober 1723, för Sveriges Rikes Ridderskap och adel skrivs: ”Dock skal Ridderskapet och Adelen öfver hela riket fritt och obehindrat vara at efter lag nyttja de skogar, uti hvilka de hafva lått, samt allmänningarne til deras nödtorf och behof efter 1664 åhrs skogsordning”! Dock fråntogs adel och ridderskap den fria rättigheten att avverka ek och bok. Nu gällde hembudsskyldighet för dessa trädslag.
- Dock tilläts att allmogen avverkade de s.k. risekarna. I Kungl. Skogsstyrelsens klassning av ekarna, är riseken den näst sämsta klassen ”de med särdeles låg stam och grenig krona”!
- 1725 Bristen på bärande träd är stor i landets västligaste delar, varför där nu påbjuds att ”envar som landet byggde” skulle samla en viss mängd ek och bokollon för att sedan på våren plantera dem nära gårdarna på de bästa jordarna. Där skulle de skyddas mot kreaturen för att sedan planteras ut i skogen och inhägnas! Brott mot bestämmelsen renderade i 20 silverdalers böter, av vilket angivaren fick en tredjedel!
- 1729 Nu kommer en förordning som föreskriver antalet timmerstockar som får avverkas. Endast vissa landsdelar berörs av förordningen.

- 1734 1734 års skogsordning innehåller detaljerade bestämmelser om skattebondens rättigheter att disponera skogen. I Byggningsbalkens kap 10, § 8 stadgas exempelvis: ” Skattebonde må nyttja sin enskilda skog til hustarf och salu; doch thet så sparsamt, at skogen ej utödes, och att hemmanet förderfas. Vare ock skyldig at först taga vindfälle, torra trän, qvistar och stubbar till vedbrand, innan friske trän ther til fällas. Finnes skattebonde sin frihet missbruka; böte tijo daler. Then räntan å hemmanet äger, hafve ther inseende å”!

Lagstiftningen slog fast att ingen hade ”makt att å kronans egor, allmenning eller skattejord fälla bärande träd”, utan tillstånd. Dessutom hade envar, undantagen frälseman, skyldighet att plantera två träd i ersättning för det fällda. Bröt man mot dessa bestämmelser tre gånger, kunde man förlora hela hemmanet!

I denna skogsordning uppmärksammas också betesdjurens åverkan på skogen. Speciellt vill man förhindra getaveln, genom ett förbud att fälla lövträd till getris. I ett senare skede blir det förbjudet att hålla getter på skog i sin helhet. Stor del av 1700-talets skogspolitik rör getternas negativa inverkan på skogsbruket. I många brev till Kungl. Maj:t begär allmogen dispens från dessa regler.

- 1738 I en förordning förtydligas skogsvårdsskyldigheten, d.v.s. kravet att plantera ädla lövträd. Man godtar nu att man planterar andra träd än lövträd om jordmånen är otjänlig för dessa.

- 1739 Alla sågverk skattläggs och produktionens storlek bestäms centralt.

- 1740 Landshövdingarna övertar administrationen av de allmänna skogarna av de fyra Jägerifiskalerna.

- 1742 Staten släpper på bestämmelserna kring de bärande träden. Krono- och skattebonden tillförsäkras nu hälften av den ekskog som växer på hans ägor. Samtidigt görs ett fåfängt försök att genom en förordning fastslå att alla ekar äldre än tio år skulle förtecknas på krono- och skattejord.

Avvittringen startar i Ångermanland.

- 1746 Professor Eric Gustaf Lidbäck låter sin plantör och medhjälpare Mattias Sohlberg så ekollon och askfrö på flygsandfälten i Skanör. Året efter kompletterar han med tallplantor. Arbetet får senare svidande kritik i ett brev till Kammarkollegiet 1790, där man bland annat menar att större delen av de statliga anslagen gått till planteringsdirektörens hus och reseräkningar! Flygsandbekämpningen i Skanör når inte resultat förrän under 1890-talets, emedan läget förbättras på andra platser redan på 1820-talet.

- 1749 I förklaring till 1734 års skogsordning beskrivs bärplockning och skogs-bete som en allemansrätt. För skattebonden gäller, att husbehovsavverkning och brännvedshuggning är behovsprövade och att avverkning för av-

salu är belagd med starka restriktioner.

I ett Reglementet den 24 november för de som redan bor eller planerar bosätta sig i Lappland, skriver man: ”Nybyggares vidlyftige fikande och farande omkring i skogarne efter vildt och i avsikt at fånga och fälla, har hitils mycket hindrat Jordens och Landets uppodlande!” Nu försöker man stoppa detta genom att tillåta jakt och fångst endast inom en halv mil från hemmanet.

Samma år tillkommer också Lappmarksreglementet där bland annat Lappmarksgränsen definieras Som ytterligare uppmuntran erbjöds mellan 15 och 40 års skattefrihet för samtliga nybyggare.

- 1751 Lappmarksgränsen huggs upp och stadfästes under åren 1751-1753.
- 1752 Avvittringen startar i Jämtland, men går i stå på grund av ett regelverk som för tanken till rättsövergrepp.
- 1756 Det Skånska Planteringsverket skapas och leds av Eric Gustaf Lidbäck. Syftet med planteringsverket var att uppmuntra bönderna till skogsplantering och förse dem med plantor och frön för anläggning av levande häckar. Dessutom skall Lidberg fortsätta att handha flygsandbekämpningen, utveckla odlingen av färgväxter samt stimulera silkesaveln.
- 1757 Storskiftesförordningen tillkommer. Senare följt av både enskiftes- och lagaskiftesförordningarna.
- 1759 Mo vattensåg i Söderåfors vid Moälven startar. En verksamhet som efterhand utvecklas till Mo och Domsjö.
- 1762 Kungl. Majt tillåter allmogen i Skaraborgs län att svedja ljunghedarna för bete åt getterna. Dock påminner Kungl. Maj:t om: ”Dock skall almogen åligga att hålla sådan vård öfver sine Getter, at ej någons egor eller skog theraf ofredes!”
- Samma år tillåter man att ek och bok som är till hinders för jordbruket skulle ofördröjligen ”utkrönas”. Om de inte var av intresse för Amiralitetet kunde bonden ta dem tillvara. Men han måste plantera två ekar för varje fälld!
- 1763 Lättnaden i skyddet mot ekarna orsakar sådan skövling att utsyning förbjuds av ek som är till förfång för jordbruket.
- 1780 Överhovjägmästaren övertar det administrativa ansvaret för landets allmänna skogar från landshövdingarna i respektive län, och företräder därmed landets skogar i sin helhet.
- Avvittringsstadgan för Västerbotten och Jämtland tillkommer.
- 1781 Nu förbjuder landshövdingarna i Hallands, Skaraborgs- och Elfsborgs län

all ljungränning, trots att det sedan tidigare finns tillstånd enligt Kungl. Maj:t. Tvisten löses genom en form av anmälningsplikt för ljungränning där till och med Tingsrätten blandas in!

- 1782 Olagliga "skogsaffärer" beivras vid Andarums alunbruk i Skåne. Bergtingsrätten instämmer 224 personer för brott mot verkets skogsordning. Detta är bara ett exempel på alla de "ekmål" som förekommer i stormaktstidens domböcker.
- 1783 Ekskogslagstiftningen förändras så att jordinnehavaren erhåller företrädesrätt till inlösen av ekvirket till ett förutbestämt pris.
- 1784 Planteringsverket som leds av Eric Gustaf Lidbäck upphör. Böndernas ointresse, i kombination med boskapens och fattigt folks behov blev honom övermäktiga.
- 1789 Genom en Kungl. Förordning av den 21 februari upphävs så gott som samtliga bestämmelser om inskränkningar i skatteböndernas dispositionsrätt till skogarna. Kvar står dock Kungl. Maj:ts och Kronans anspråk på ek, bok och mastträd.

Många anser att det moderna äganderättsbegreppet härstammar från denna förordning, också kallad skogsböndernas "Magna Charta"! Den "Svenska revolutionen" gynnar skattelandsägarna, vilka dock i stor utsträckning är borgare utan anknytning till det dagliga arbetet på åker och äng.

Avvittringen avslutas i Ångermanland.

- 1791 Landets första Hushållningssällskap bildas på Gotland, Gotlands Kongliga Hushållningssällskap. Under åren 1792-1815 bildas en mängd Hushållningssällskap vilka aktivt bidrar till utvecklingen av svensk skogshushållning.
- 1793 Från och med detta år får skattejordägaren fritt disponera sin bokskog. I den allmänna skogsförordningen stadgas även att när rätten över skogen missbrukas så att fara för hemmanets bestånd och förmåga att utgöra skatten, då kan rättelse sökas hos landshövdingarna.
- 1795 Dannemoraområdet drabbas av en orkan som faller stora mängder skog.
- 1796 Försöken att öppna Indalsälven för flottning och båttrafik resulterar i den värsta naturkatastrofen hittills i Sveriges historia. Projektet att sänka Ragundasjön och få en flottled förbi Storforsen, under ledning av Magnus Huss (Vildhussen), resulterar i att Ragundasjön tappas på sitt vatten den 6 juni och det så kallade Döda Fallet bildas.

1800-talet

- 1801 Dåtidens ”skogsgigant” Israel Adolf Ström författar en promemoria om undervisningskurs för jägeristaten. Den lämnas dock utan åtgärd.
- 1805 I en ny förordning från den 1 augusti upprepas att skattebönderna har fri dispositionsrätt över skogarna, men att de skall hushålla med skogarna så att skatteförmågan bibehålls.
- Det utfärdas också förbud för skogs- och jägeribetjäningen mot att tilltvinga sig insyn i skatteskogarna. Förordningen innehåller invecklade regler för utnyttjande av ek och masteträd.
- Eken beläggs bland annat med en form av utförseltillstånd. För tjärbränning får endast användas stubbar, rötter, vindfällen samt går- myr och bergtallar som inte duger till sågning. Den som hugger, bleckar eller katar sågbara träd får böta!
- 1807 Stadfästes en prislista, ”taxa på den stubblön”, som tillkommer de kronåbor (personer med åborätt på kronohemman) där Kronan hugger furuträd för Flottans behov.
- 1809 Skotten James Dickson invandrar, slår sig ner i Göteborg och bildar firman James Dickson & Co. Den svenska sågverksindustrins fader startar sin verksamhet!
- 1811 Från detta år får bruken möjligheter att skattköpa sina rekognitionsskogar. Rätten utnyttjas sparsamt på grund av de dåliga tider som råder.
- 1813 Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) instiftas och installeras den 28 januari på initiativ av dåvarande kronprinsen Karl Johan, sedermera kung Karl XIV Johan.
- England beslutar om en införseltull på 41,50 kr per kubikmeter. Åtgärden stoppar i princip all svensk virkeshandel med England, eftersom införselavgiften är nästan lika hög som virkesvärdet. Tullen gynnar Englands kolonier vilket innebär stort virkesinflöde från Canada.
- 1816 Överste af Borneman och major Fåhraeus får i uppdrag att föreslå hur rikets ekskogar skall vårdas. Deras förslag når rikets ständer 1823 och leder så småningom fram till ekplanteringarna på Visingsö.
- 1817 Staten inleder strömrensningar av flottleder och arbetet startar i Ljungan. Efterhand flyttas verksamheten norrut.
- 1820 Avvittringen av marker tillhörande samfälligheter startas. Ny stadga angående avvittringen i Jämtland tillkommer och den avbrutna processen startar igen.

- 1821 Överjägmästare Israel Adolph Ström, den Svenska skogshushållningens fader, pläderar i en avhandling för att ett skogsinstitutet skall bildas. Ströms förslag möter både motstånd och stöd.
- England sänker sin införseltull till 34, 50 kr per kubikmeter, men fortfarande utestängs Europa från den Engelska marknaden.
- 1822 Nu får kronohemmans- och boställsinnehavare samma rättigheter som skattehemman vid avverkning av ek.
- 1823 Biskop C. A. Agardh, ekonom, matematiker, botanist och skogshushållare pläderar för en planlagd skogsskötsel för att övervinna den virkesbrist som rådande merkantilism skapat. Han rekommenderar var och en att åka till Tyskland och studera deras "Forsteinrichtung"! Agardh pläderade starkt för blädning.
- 1824 Landshövdingarna i respektive län övertar administrationen av de allmänna skogarna från Överhovjägmästaren.
- Den 10 februari tillkommer ny stadga för avvittringsverket i Vesternorrlands-, Vesterbottens- och Norrbottens läns kustland (undantaget Pajala Socken).
- Kungl. Maj:t beslutar om reglering av kronoparker och allmänningar. Nu beslutas att allmänningarna ägs av enskilda ägare och inte kronan. I Kammar- och Brukskollegiernas Kungörelse stadgas om villkoren för Rekognitionsskogarnas inlösen och skattläggning. Liberala idéer styr nu statens syn på skogsägandet.
- 1825 Överjägmästaren Israel Adolf Ström får uppdraget att leda skogsundervisning i skogsskötsel för några enstaka elever under tre månader.
- Avvittringen startar i Härjedalen. Jämtlands avvittringsstadga tillämpas, med ett par undantag.
- 1826 Jorddelningslagen tillkommer.
- 1827 Lagaskiftesreformen stadfästs och föreskriver att skogarealerna tvångsmässigt skall uppdelas mellan jordägarna. Reformen innebar också att man fritt kan klyva hemman, avsöndra jord samt ta upp torp och backstugor på den enskilda skogen.
- 1828 Den 15 oktober beslutar Kungl. Maj:t att inrätta Sveriges Skogsinstitut på Kungl. Djurgården. Dess rektor Israel Adolf Ström håller inte med Biskop Agardh i hans kritik att merkantilismen skapat rådande virkesbrist, utan menar att allt beror på ren och skär okunnighet.
- Detta år införs frihet att anlägga husbehovssågar.

- 1831 Ekplanteringsstyrelsen börjar sin verksamhet med Israel Adolf af Ström som styresman. Han adlas samma år. Dagen före julafton avslutas den första ekplanteringsinsatsen på Visingsö. Totalt har då 47 247 ekplantor satts som hämtats från Kungl. Djurgården i Stockholm och fraktats under svåra strapatser till Visingsö.
- 1832 1824 års avvittningsstadga förklaras gälla även Gefleborgs län. Vargplågan är stor och Jägmästare Isak Gren, Skaraborgs revir, tilldelas detta år Illis Quorum för sina insatser mot vargen. Under sin livstid nedlade han 172 vargar!
- 1839 Den första utbildningen för lägre skogstjänstemän startas vid Bysala i Västmanland. Utbildningen leds av Carl Ludwig Obbarius som rekryterats från Tyskland och kom till Sverige i slutet av augusti. Därmed inleddes en ovanlig insats av en då 59-årig änkeman med åtta barn och Sverige fick en skogsprofil fullt i klass med Israel Adolf af Ström. Obbarius pläderade bland annat för trakthyggesbruk.
- 1841 Israel Adolf af Ström övertar tillsynen av de allmänna skogarna i riket av respektive landshövding. De svenska exporttullarna på trävaror hävs. Kungl. Maj:t utfärdar föreskrifter som skyddar lapparna i Jämtland mot avvittningsverkets följder.
- 1842 Alla begränsningar upphävs i de svenska sågverkens sågrätt som varit bunden till ett visst antal träd.
- 1843 Skogsutbildningen i Bysala flyttar till Västsura där den leds av den tyske skogsmannen C. L. Obbarius.
- 1849 Sveriges första finbladiga sågverk, Tunadals ångsåg, uppförs.
- 1850 En speciell avvittningsstadga utfärdas för Lule Lappmark. Arbetet avbryts 1854 och man beslutar att gällande avvittningsstadga skall ersättas av en ny.
- 1853 Öfver-jägmästare i Älfsborgs, Göteborgs och Bohus län och kommissionslandtmätare i Skaraborgs län Gustav Eriksson Segerdahl håller sitt berömda föredrag vid 6:e Allmänna Lantbruksmötet. Mötet begär utredning av Skogsfrågan, en händelse som anses vara en vändpunkt i den Svenska skogspolitiken. Segerdahl var en respekterad skogsman som undervisade i skogshushållning, gav ut läroböcker och biträdde Finland i deras organisation av Finska Forststyrelsen. 1855-59 var han S. t. f. chef för Skogsinstitutet och skogsstaten och hade som sådan stor betydelse för skogshushållningen i Sverige.
- 1854 Det 7:e Allmänna Lantbruksmötet upprepar sin begäran om skogsutredning. Rikets ständer begär utredning.
- 1855 En Skogskommitté tillsätts i syfte att åstadkomma varaktig förbättring av skogarna.

Detta år bildas Korsnäs Sågverks Aktiebolag.

1856 Skogskommittén lämnar sitt förslag: ”Befrämjande av en förbättrad skogshushållning.” Förslaget innehåller krav om att markägarna skall sörja för återväxten efter avverkning. I förslaget diskuteras även åtgärder mot överdriven avverkning. Dessutom förordar kommittén att sex skogsskolor inrättas. Den första av dessa Skogsskolor inrättas av Hushållningssällskapet i Södermanland och förläggs till Skoghäll.

1857 Kungl. Maj:t avvisar förslaget från Skogskommittén. Däremot tillkommer förordningen ”om ägors fredande mot skada af annans hemdjur etc.” Nu stadgas att djurägarens skyldighet att stänga inne eller genom vallning se till sina djur. Förordningen innehåller dock så många restriktioner att fritt skogsbete tillåts även på annans ohägnade mark.

Sveriges första träsliperi anläggs i Trollhättan.

1858 Efter utredning begärd av 1858 års riksdag övertar kronan en del av flygsandfälten.

1859 Nu inrättas skogsväsendets eget förvaltningsorgan: Kungliga Skogsstyrelsen. (sedermera Kungl. Domänstyrelsen) som övertar Kammarkollegiets skogliga uppgifter och samtidigt får i uppdrag att utarbeta diverse lagförslag, instruktioner m.m..

1860 Grunden för systematisk utbildning av förvaltare och arbetsledare läggs genom stadgar för Skogsläroverken den 25 maj. Där förordnas att undervisning utan avgift meddelas vid dels Skogsinstitutet i en högre lärokurs för bildande av skogsförvaltande tjänstemän och dessutom vid Skogsskolor i en lägre lärokurs för danande av skickliga skogsvaktare och plantörer. Skogsutbildningen i Västsura under ledning av Carl Ludwig Obbarius läggs ner och istället inrättas fyra nya statliga skogsskolor i Böda, Omberg, Hunneberg och Tierp. Dessutom utgår bidrag till tre enskilda skolor i Bosjö, Starrholmen och Skoghäll.

Kungl. Maj:t skriver till Landshövdingen i Hallands län angående flygsandfälten. Av skrivelsen framgår att blott en del av dem är läkta. Staten åtar sig nu skötseln av dessa, mot att ägarna avstår från de översandade arealerna.

Beskogningen av ljunghedarna i bl.a. Halland och Bohuslän startar, samma år som nyplanteringarna av ek på Visingsö avbryts. Arbetet på Visingsö har då totalt omfattat 750 tunnland och krävt 400 000 dagsverken under 26 år!

1861 Hushållningssällskapetets skogsvaktarskola i Råslätt, Jönköping erhåller också statsbidrag, och skogsskolan i Sillre startar.

1862 Kungl. Skogsstyrelsen presenterar sin utredning om ny lagstiftning och kommenterar tungsint sitt uppdrag som uppenbart misslyckats: ”Det har

alltid varit en grannlaga, ömtålig och måttligt tacksam uppgift att stifta skogslagar för det svenska folket!”

1863 Kungl. Maj:t ger ut en förordning om allmän näringsfrihet. Detta innebär bland annat rättighet att fritt anlägga salusågar.

1864 Kronan ändrar inställning till skogsägandet och startar inköp av skog genom att förvärva Stora och Lilla Svältans kronoparker i Västergötland. Skogsskolan i Danielslund startar.

1865 De fransk-svenska handelstraktaten avslutas och alla avgifter tas bort på bland annat bräder och plank.

Staten besluta att bilda Kronoparker i de nordliga länen i samband med avvittringen, samt att en ordnad skogshushållning skall införas på dem. Avvittringsverket avslutas i Gefleborgs län.

1866 Den engelska importtullen på trä upphävs. Sågverksboomen startar och utländskt kapital flödar in i framför allt norra Sveriges skogar. Ångsågarna växer som ”svampar” ur jorden!

Den 29 juni tillkommer en kunglig förordning angående dispositionsrätten till skogen å vissa skattehemman och nybyggen inom de sex nordligaste länen. Denna förordning stadgar att avverkning utöver husbehov ej fick bedrivas utan föregående utsyning genom skogstjänstemännens försorg. En grundläggande tanke är att skogen ej får anlitas hårdare än vad som är förenligt med dess framtida bestånd. Denna förordning anses som föregångaren till 1903 års skogsvårdslag. Även en ny förordning om de allmänna skogarnas hushållning i riket ersätter 1805 års förordning.

Kungl. Maj:t kommer den 14 april med en förnyad förordning, ”angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof.” Där stadgas att ägare, som tvingas avstå jord eller lägenhet för olika allmänna behov, har rätt till ersättning.

Staten inför nu också expropriationsrätt över de flygsandsfält som inte sköts. Med detta beslut tar staten en fast hand över utvecklingen på rikets samtliga flygsandfält.

Den första ”Skogsveckan” genomförs i tre dagar under ledning av Kung. Skogsstyrelsen på Skogsinstitutet. 70 personer deltar.

1867 Odlingsgränsen beskrivs provisoriskt i ett Kungl. brev, och Kungl. Skogsstyrelsen ger ut ett detaljerat cirkulär där man beskriver hur de allmänna skogarna skall indelas till ordnad skogshushållning. När det gäller uppskattningen av virkesförrådet skriver man: ”Uppskattningen bör så nära som möjligt motsvara verkliga förhållandet, dock må den hellre utfalla för låg än tvertom!”

Begreppet ”Baggböleri” myntas av tidningen Fäderneslandet den 14 au-

gusti. Bakgrunden är de virkesanskaffningsmetoder som praktiseras av bröderna Dickson vid sågen i Baggböle, nära Umeå. Okorrumpade och envetna tjänstemän vid kronan lyckades nu starta en process vid Lycksele Tingsrätt.

- 1868 Baggböleprocessen genomförs vid Lycksele tingsrätt och överjägare Gustav Ek fälls. Huvudfigurerna James och Oscar Dickson går fria. Ett uppenbart justitiemord begås.
- 1869 1855 års skogskommitté avger ett förslag som resulterar i att Första Gotlandslagen antas den 10 september. Lagen är utformad med 1856 års förslag till skogsvårdslag som förebild. Avvittringsverket avslutas i Västernorrlands län.
- Kungl. Maj:t tillsätter en kommitté, Norrländska Skogskommittén, med uppdrag att komma med förslag till bättre skogshushållning i de ”norrländska provinserna”!
- Kungl. Maj:t utfärdar den 19 november den första instruktionen för Skogsstyrelsen och Skogsstaten. Där stadgas bland annat att Skogsstyrelsen som lyder under Finansdepartementet skall verka för befrämjandet av en ändamålsenlig skogshushållning och jaktvård i riket! Skogsstyrelsen har även tillsynen över Skogsläroverken, bland annat innebärande ansvaret att anvisa skogar för elevernas praktiska övningar!
- 1870 Norrländska Skogskommittén lämnar ett betänkande innehållande återväxtplikt, där staten skall kunna utföra åtgärder på den försumliges bekostnad.
- Kungl. Lantbruksakademin lämnar efter Hushållningssällskapens hörande ett liknande förslag till återväxtlag.
- Kungl. Maj:t ålägger Kungl. Skogsstyrelsen att inventera kronans ek- och furuskog. Syftet är att vinna närmare kunskap om tillgången på ekar lämpliga för flottans behov, samt maste- och storverksträd av furu.
- 1871 Vid Helgeån i Delary i södra Småland uppförs landets första kemiska cellulosafabrik. En liknande fabrik uppförs även i Värmbol, väster om Katriholm.
- 1872 Regeringen meddelar ett tillsvidareförbud mot anläggning av nybyggen i Norr- och Västerbottens lappmarker. Anledningen är att staten har upptäckt att nybyggarna inte i första hand är intresserade av att odla upp markerna, utan fastmer intresserade av att ”vinna tillfälle till skogsavverkningar”!
- 1873 Norrländska Skogskommitténs förslag resulterar i inskränkt dispositionsrätt till enskilda skogar i Norr- och Västerbottens lappmarker (samt 1879 Särna med Idre i Dalarna). Detta anses vara den första lappmarkslagen. Dessutom utfärdas den 30 maj en avvittringsstadga för Norr- och Västerbottens Lappmarker.

Skogsinspektören F. W. Berg får uppdraget att utreda upplåtelse i samband med strömmrensning i Norrbottens län. Samma år får Luleå Ångsnickeribolag avverkningsrätt till 1,1 miljoner skadade träd från kronoparken i Jokkmokk mot en avgift av 1,18 kr/träd under 12 år, samt med skyldighet att strömmrensa de vattendrag som ligger inom området för upplåtelsen. Efter avverkning skall strömmrensningensbyggnaderna överlämnas till staten utan ersättning.

Den första sulfidfabriken byggs 1873-1874 vid Bergvik i Hälsingland och Handelsbolaget Mo Bruksägare ombildas till Mo och Domsjö.

Kungl. Skogsstyrelsen utfärdar instruktioner för inventering av kronans ek och furuskogar på jakt efter ekvirke åt flottan, samt storverksträd. Ekar som befins användbara skall bleckas i brösthöjd gråbarken på östra och västra sidan och numreras med nummerjärnet! På samma sätt skall storverksträden bleckas samt märkas med ett kryss. Storverksträd är en gemensam benämning på träd som används vid skeppsbygge och gruvnäring. Mastträden skall vara minst 70 fot långa, 1,92 fot diam. I rotändan, och 1,33 fots toppdiameter, d.v.s. innehålla 133 kubikfot! Storverksträden som nyttjades i gruvhantering. Mastspiror är träd, minst 60 fot långa, med en rot diameter av 1,33 fot och en toppdiameter av 0,91 fot.

- 1874 Förslaget till återväxtlag nära att antas av riksdagen. Båda kamrarna är eniga om förslaget att marken efter avverkning skall återställas i skogsbärande skick, men kan inte enas om på vilket sätt de tredskande skogsägarna skall tvingas att följa lagen!

Den första Dimensionslagen för Norrbottens kustland antas den 29 september” angående åtgärder till förekommande af öfverdriven afverkning å ungskog inom Norrbottens län...” Enligt denna förordning förbjuds ”skeppning och försågning vid såginrättning” av barrträdsvirke som är klenare än vissa fastställda mått. I Övre Norrland är minimimåttet en diameter av 7 decimaltum (21 cm) på ett avstånd av 16 fot (4,75 meter) från rotändan. Syftet med denna dimensionslag är att skydda ungskog mot den skövling som de goda konjunkturerna efter Fransk-Tyska kriget skapat. Hushållningssällskapet i Norrbotten protesterar mot den nya lagen och hävdar att den är till förfång för god skogshushållning!

Priset på sågat exportvirke når sin topp, och sedan börjar marknaden vackla. Priset per standard detta år är 165 kronor, och sjunker 1878 till endast 65 kronor!

Skogsskolan i Tierp läggs ner och flyttas till Marma.

- 1875 Från och med detta år får alla hemmansägare fritt disponera över ekskogen, samt maste- och storverksträd på sina fastigheter.
- 1876 Det gamla förbudet mot att ha getter betande i skogen aktualiseras och förnyas. Reglerna är dock så snåriga att de blir utan verkan. Getterna för-

svinner inte från skogen förrän efter 1945 av ekonomiska skäl.

Detta år bildas AB Iggesunds Bruk

1878 Landet hemsöks av många skogsbränder. Enbart på statens skogar brinner 29 000 hektar.

1880 Avvittringsförfattningarna kompletteras så att innehavare av stockfångstprivilegier får möjlighet att forcera avverkningen och sedan återlämna skogarna till kronan.

Flottningsstadgan påbjuder att allt virke som flottas skall vara barkat.

Upptäcksresanden och ledamoten av Svenska Akademien Adolf Erik Nordenskiöld lägger fram ett förslag om inrättandet av nationalparker efter Amerikansk förebild.

1881 Barkningstvånget upphör för alla älvar norr Dalälven.

1882 Kungl. Skogsstyrelsen avråder från användning av utländskt tall- och granfrö i de statliga skogarna. ”Tysktallproblemet” är väl känt.

Israel Adolf af Ström definierar begreppet skogshushållning: ”Med skogshushållning förstås sådana åtgärders vidtagande, varigenom en skogsmark sättes i stånd att frambringa det nödvändigaste skogsslag och den tjenligaste och största uthållande afkastning, samt skogens fördelaktigaste användande. En skicklig Skogshushållare kan åstadkomma detta”.

Dimensionslagen utsträcks att även gälla i Västerbottens kustland.

1883 Kungl. Skogsstyrelsen ändrar namn till Kungl. Domänstyrelsen.

Föreningen Skogskultur i Norrland (Norrlands Skogsvårdsförbund) bildas den 29 februari, med uppgift att verka för skogsodlingens spridning. I dess första § stadgas föreningens ändamål: ”Föreningens ändamål är att inom Norrland befrämja införandet af en ordnad skogskultur, såväl genom sådd och plantering, som genom vård af skogen i öfrigt, samt att utbreda kännedom derom och håg därför!”

Skogsskolan i Danielslund läggs ner och flyttar till Kalleberga.

1884 Odlingsgränsen fastställs i Norrbottens- och Västerbottens län. Gränsen avser att förhindra anläggning av nybyggen på otjänlig mark och skydda samerna mot intrång.

1885 Fram till detta år har strömmrensningar genomförts i Norrbotten för en miljon kronor. I huvudälvarna införs nu flottningsreglementen. Rensningsarbetena fortsätter under hela 1890-talet, delvis med statliga medel. De flottningsavgifter som inkasseras får man också hädanefter utnyttja för utbyggnadsarbeten.

Exporten av tjära ligger på ca 55 000 tunnor per år fram till mitten av 1880-talet. Därefter sjunker volymerna för att under början av 1900-talet åter stiga till ca 50 000 tunnor per år. 80-90 % av all tjära produceras i Norrland.

- 1886 Skogsskolan i Omberg läggs ner.
- 1888 Dimensionslagen gällande både Norr- och Västerbottens län omarbetas i ny författning.
- Detta år tillkommer också regler som slutligen återbördar stockfångsskogarna till Kronan.
- 1889 Skogsskolan i Skogshall startar.
1890. Föreningen Skogskultur i Norrland byter namn till Föreningen för skogsvård i Norrland.
- Ny lag reglerar längsta tillåtna kontraktstid för avverkningsrätter till 20 år.
- 1891 Staten beslutar att på sina marker i norr upplåta skogstorp i syfte att tillgodose behovet av arbetskraft. Sex år senare har 177 kontrakt tecknats.
- 1892 Landets första virkesmätningsförening, Ångermanälvens timmerintuningsförening, bildas av virkesköpare.
- 1893 Forstmästarkursen startar på Kungl. Skogsinstitutet.
- 1894 Gotlandslagen omarbetas. Dess återväxtlag förstärks med en dimensionslag.
- 1895 Domänstyrelsen föreslår en särskild avgift på export av trävaror, samt att dessa medel skall användas till skogsvården samt inrättande av Skogsvårdsnämnder i länen. Förslaget innehåller även skydd mot skövling av ungskog och avverkningsförbud. Förslaget sablas ner av Länsstyrelser och Landsting.
- Västra Sveriges Skogsvårdsförbund bildas och skogsskolan i Böda läggs ner och flyttas till Bjurfors.
- 1896 Riksdagen begär utredning och ”Andra Skogskommittén” tillsätts med uppdrag att utreda: ”vilka åtgärder lämpligen kunde vidtagas för vinnande av en tillfredsställande vård av de enskilda skogarna”!
- 1897 Jägmästare Uno Wallmo ger ut boken: ”Rationell skogsafverkning”, där han kräver att kalhuggningen skall upphöra och ersättas av blädning. En våldsam debatt startar.

I slutet av året, den 29 oktober, inträffar en stor stormfällning i Jokk-

mokkstrakterna. Den totala omfattningen är okänd, men året därpå stämplas en halv miljon timmerdugliga träd.

Skogsskolan i Sillre läggs ner och flyttas till Bispgården.

1898 Staten drar in brukens rättigheter att skattköpa rekognitionsskogar. Sedan 1811 har bruken köpt in 330 000 hektar av sina rekognitionsskogar.

Barrskogsnunnan slår till i Kolmården och förstör fram till 1902 ca 3000 hektar granskog.

1899 Den andra Skogskommittén lämnar sitt betänkande innehållande förslag till:

- Lag angående vård av enskilda skogar
- Lag om skyddsskogar
- Bildande av skogsvårdsstyrelse
- Uttag av skogsvårdsavgifter.

Kronan köper Kloten innebärande att 35 000 hektar skogsmark åter blir statlig.

1900-talet

1900 4,8 miljoner skogskubikmeter, ca 10 % av virkesförbrukningen i landet, utnyttjas för träkolstillverkning. Efterhand minskar sortimentets betydelse och 1945 avverkas endast 2,5 miljoner skogskubikmeter för detta ändamål.

1901 Riksdagen beslutar att bilda Statens Skogsförsöksanstalt (Forstliga Försöksanstalten) efter förslag från Domänstyrelsen.

Stockholms borgmästare Carl Lindhagen, skelskiftets kanske störste skogspolitiker, motionerar i riksdagen om en Bolagsförbudslag. Norrlandskommittén tillsatt för att utreda frågan.

Skogsskolan i Marma läggs ner och flyttas till Grönsinka.

1902 Jägmästare Anders Holmgren börjar tillämpa trakthuggning med fröträdställning på Älvsby Revir, Norrbotten. Debatten kring blädning pågår med oförminskad kraft.

Svenska Skogsvårdsföreningen bildas.

1903 Riksdagen beslutar om:

- Lag angående vård av enskilda skogar
- Lag angående skyddsskogar
- Förordning angående skogsvårdsstyrelser
- Förordning angående skogsvårdsavgifter. (Tas ut på värdet av exporterade skogsprodukter).

- Smärre ändringar i dimensionslagen. De regionala lagarna gäller fortfarande i vissa områden.

Den nya skogsvårdslagens bärande idé är hänsynen till återväxten, bl.a. innebärande en återväxtskyldighet. Lagen beaktar dock inte hushållningsprincipen och saknar skydd för avverkning av ung skog.

I Norrbottens län bildar Hushållningssällskapet en Skogsvårdsnämnd.

1904 Skogsvårdsnämnden i Norrbotten startar sin verksamhet och erhåller visst statligt stöd för att 1905 kunna anställa en skogsingenjör som skall leda nämndens verksamhet. 1908 anställs skogsingenjören Carl Stenborg som nämndens sekreterare och han blir sedermera Norrbottens första länsjägmästare. Norrlandskommittén lämnar förslag om Bolagsförbudslag.

Lektorn och liberale riksdagsmannen Karl Starbäck motionerar i Riksdagen om en lagstiftning för skydd av minnesmärken och natur.

1905 1903 års skogsvårdslag träder i kraft.

Skogsvårdsstyrelser bildas i varje län, dock ej i Norrbottens, Västerbottens och Gotlands län, eftersom den nya skogsvårdslagen ej omfattar dessa områden. Dessutom undantas Särna och Idre Kapellag i Kopparbergs län från den nya lagen.

Den nya lagstiftningen stadgar dessutom att det bildas en skogskommitté ”inom kommun som sådant önskar”, vilken jämsides med Skogsvårdsstyrelsen skall verka för skogshushållning. Dessa skogskommittéer skall bestå av tre personer, en utsedd av skogsvårdsstyrelsen och de två andra av kommunalstämman.

Skogsvårdsavgift tas nu ut genom en exporttull, kallad skogsvårdsavgift på trävaror och trämassa som utförs från landet. Avgiften är:

- 10 öre per kubikmeter fast mått för runt, tillhugget, sågat eller hyvlat virke, stäver och lådbräder.

- 5 öre per kubikmeter för splitt-, famn- eller kastved.

- 50 öre per ton för kemisk torr trämassa

- 30 öre per ton för mekanisk trämassa.

- För våt trämassa hälften av angivna belopp!

Totalt beräknas ca 600 000 kronor inflyta i avgifter årligen. Eftersom Skogsvårdslagen inte tillämpas i Norrbottens, Västerbottens och på Gotland behöver inte någon skogsvårdsavgift erläggas för virke eller trämassa från dessa trakter!

Ny lagstiftning begränsar kontraktstiden för avverkningsrätter till fem år.

En skyddsskogslag införs avseende Västernorrlands, Jämtlands och Kopparbergs län, d.v.s. de län som inte inordnats under Lappmarkslagen 1866.

Nu startar en period med restaurering av skogar uppkomna efter dimensionshuggningar och annan skövling. Dessutom intensifieras beskogningen

av Ljunghedar, fälader m. m, med stöd av statens anslag till skogsodlingens främjande. Skogsvårdsstyrelserna utför även i egen försorg kontraktsodlingar, där markägaren släpper till mark och förbinder sig att skydda skogen en viss tid. Fram till 20-talet beskogas exempelvis ca 200 000 hektar Ljunghed i Halland.

Skogsskolan i Hällnäs startar sin verksamhet och den första bensindrivna motorsågen startar i USA!

- 1906 Norrländska förbudslagen eller ”Bolagsförbudslagen” antas. Bolagens skogsköp i norra Sverige upphör i stort sett i ett slag, men fortsätter i mellersta och södra Sverige. Enskilda personer kan fortfarande köpa skogsmark i hela landet.

Gammelkroppa Skogsskola startar.

- 1907 Det sista obundna flygsandfältet i landet, Ulla-Hau på Fårö inordnas i skyddsskogslagen och därefter verkar problemen med flygsand vara ur världen i vårt land.

Jägmästaren Anders Holmgren börjar utveckla sin trakthuggningsmetod och anlägger kulishyggen på Älvsby Revir, Norrbotten.

- 1908 Första mötet mellan Skogsvårdsstyrelserna. Många frågor som senare under årens lopp leder till åtgärder väcks redan nu. Bland annat diskuteras frågan om anmälningsplikt vid vissa avverkningar. Man beslutar att hålla möten vart tredje år. Mötet konstaterar att endast 1343 st skogsvårdskommittéer bildats, endast 57 % av de skogbärande socknarna i landet täcks av denna organisation!

Skogsvårdsstyrelsen på Gotland inrättas och en ny Gotlandslag innehållande utsyningsskyldighet antas.

Samma år utfärdar Kungl. Maj:t en förordning om planteringsdagar i landets folkskolor, där man förordar att skolbarnen får delta i skogsodlingsarbete tre dagar per år.

- 1909 Riksdagen beslutar ”angående åtgärder till skyddande af naturminnesmärkens å Kronans mark, samt afsättande af vissa nationalparker”, samt ”lag angående naturminnesmärkens fredande, lag angående nationalparker och lag innefattande tillägg till 1866 års förordning”. Lagen tillkommer efter en motion av skolmannen och liberale politikern Karl Starbäck. Samtidigt avsätts bland annat Stora Sjöfallets Nationalpark.

Detta år bildas också Svenska Naturskyddsföreningen. Samtidigt får Kungl. Domänstyrelsen tillstånd att inrätta domänreservat på statlig mark som man förvaltar. Under de kommande 35 åren avsätter man drygt 660 domänreservat.

Hällmarksskogarna på Gotland införlivas i 1909 års skyddsskogslag.

Landets andra virkesmättningsförening, Wermländska Inmättningsföreningen, bildas.

Den 18 september beslutas om en ny fristående skatt, Skogsaccis. Skatten är 2 % av det avverkade virkets rotvärde och uppbärs av kommunerna.

- 1910 Skogsvårdsstyrelserna meddelar att Skogsvårdskommittéerna ingalunda motsvarat vad man väntat sig av dem!

En förordning utfärdas där skogsvårdsavgift även skall utgå på all trämassa, oavsett om den exporteras eller ej. Undantaget är trämassa producerad av virke från, eller utförd från Gotlands, Västerbottens och Norrbottens län, samt Särna socken i Dalarna.

Riksdagen beslutar anslå medel till landets första riksskogstaxering att genomföras som en försökstaxering i Värmlands län.

En radikal omläggning av prästboställenas förvaltning genomförs. Alla skogar på löneboställen för prästerskapet ställs under statens förvaltning och prästjorden utarrenderas. Dessutom inrättas kyrkofonden dit överskottet från skogsförvaltningen skall levereras.

- 1911 Riksdagen tillsätter skogslagstiftningskommittén för att se över 1903 års lag. Bolagsförbudslagen utsträcks att även gälla ideella föreningar.

Detta år kan inräknas 68 fröklängar i landet. Av dessa äger staten 3, skogsvårdsstyrelserna 13 och resten av större skogsägare och enskilda.

- 1912 Den 6 juni publiceras en annons i Göteborgs Morgonpost där Disponenten A Edvin Olsson kallar alla ”ifrare av vården för våra skogar” till ett möte för att grunda Sydvästra Sveriges Skogssällskap, sedermera enbart kallad Skogssällskapet. Sällskapets första syfte är att köpa upp och sätta 750 000 hektar degenererad mark o produktivt skick. Dessa marker skall sedan säljas till landsting, kommuner, städer eller stiftelser, och intäkterna från försäljningen skall användas för ytterligare markinköp.

I ny förordning om Skogsvårdsavgift stadgas att skogsvårdavgift skall erläggas för avverkat virke med 1,3 % av virkets taxerade värde. Bolagsförbudslagen utsträcks att gälla hela Hälsingland.

Domänverket bildas och utformas till ett affärsverk.

- 1913 Landets första Skogsägareförening bildas i Unnaryd, Jönköpings län. Föreningen upphör dock fyra år senare.

Skogsskolan på Hunneberg läggs ner och flyttar till Hammarsebo.

- 1914 Kriget leder till svår spekulation med jord- och skogsfastigheter. Props- och sparrhugning, särskilt i Norrlands kustland, leder till skövling av ungskog.

Skogshögskolan grundas den 5 december 1914 och efterträder Skogsinstitutet, grundat 1828. Statens skogsförsöksanstalt bildas.

Resultaten från försökstaxeringen i Värmland publiceras och ett förslag till nationell taxering utarbetas. En studie visar att det fortfarande finns 180 000 hektar ljunghedar kvar, trots 40 års beskningsarbete.

Norrlands Skogsvårdsförbund bildas genom sammanslagning av Föreningen för skogsvård i Norrland samt Övre Norrlands skogsvårdsförening. Den 1 juli brinner drygt 3000 hektar skog i Spannarboda, Örebro län.

- 1915 Dimensionslagen omarbetas och heter nu: ”1915 års förordning om förekommande av överdriven avverkning i ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till Lappmarken”. Den nya lagen innehåller bestämmelser om återväxt, innebärande att förrättningsmannen kan stadga om att vissa träd skall överhållas som fröträd. Lagen tycks dock ibland skydda skogar som borde avverkas och tillåta avverkning av skogar som borde sparas! Även Lappmarkslagen omarbetas.

Skogsförsöksanstalten flyttar till en byggnad intill Skogshögskolans nya lokaler på Norra Djurgården i Stockholm. I samband med invigningen av de nya lokalerna inrättades en fond för skogsvetenskaplig forskning med bidrag från enskilda. I högskolans undervisning ingår från början den högre jägmästarkursen, samt den lägre forstmästarkursen. Dessa föregås av en förberedande praktisk kurs som förläggs till Garpenberg.

Landets andra Skogsägareförening bildas i Jämtland. Föreningen upphör dock två år senare.

Tumningsföreningarna i Sundsvall och Umeå bildas.

Skogsskolan i Skogshall läggs ner och flyttas till Omberg.

- 1916 Riksdagen avvisar ett lagförslag vilket skulle ge kottar samma skydd som ollon och nötter.

Detta år presenteras den första svenska prototypen till motorsåg. Sågen heter Sector och är luftkyld.

- 1917 En enig Riksdag utsträcker de flesta s.k. norrländska förbudslagarna att gälla Värmland, med undantag för de jordbruksdominerade häraderna närmast Vänern.

Stenkolsimporten stryps drastiskt och en Bränslekommission inrättas.

Bränslemarknaden regleras och i december är 34 000 man i arbete med vedhuggning. Totalt producerar denna arbetsstyrka 17 miljoner kubikmeter ved i löst mått.

Kungl. Skogsinstitutet byter namn till Kungl. Skogshögskolan och flyttar till andra lokaler på Djurgården. Klotens fortsättningskola inrättas för elever vilka med goda vitsord genomgått skogsskola.

Den 19 juni brinner ca 3000 hektar skogsmark i Målerås.

- 1918 Utan debatt antar riksdagen en provisorisk skogsvårdslag; ”Lagen om tillfälliga åtgärder till förekommande av skövling av skog på fastighet i enskild ägo”.

Stenkolsblockade hävs och Bränslekommissionen upplöses.

Staten beslutar lösa frågan med backstugusittare i norr och lägger ut s.k. kolonisationsområden på kronans mark. På dessa kolonat skall jordbruket i huvudsak baseras på odling av torvmarker. Till sekreterare i Kolonatkommitten utses Jägmästare Anders Holmgren.

Skogs- och flottningsarbetarförbundet bildas.

De sista stockfångsskogarna återbördas detta år till Kronan enligt 1888 års förordning.

- 1919 1911 års kommitté avger sitt betänkande om förändring av 1903 års skogsvårdslag. Skogsvårdsstyrelserna utarbetar ett eget lagförslag.

Kungl. Socialstyrelsen publicerar en diger utredning om skogsarbetarnas levnads- och arbetsförhållanden i Norrland.

Den första Skogsvårdsgården kommer till när Skogsvårdsstyrelsen i W-län förvärvar Rankhyttan och startar skogsutbildning främst för ungdom och Skogsskolan i Baggå startar.

De större virkesköparna utarbetar enhetliga normer för mätning av virke. Dessa accepteras av marknaden och anses år 1924 ha väsentligt bidragit till att avhjälpa de värsta missförhållandena.

- 1920 Med anledning av Socialstyrelsens utredning 1919 instiftas en skogshärbärgeslag, där arbetsgivaren åläggs att svara för vettiga bostäder och stallar. Det hela ställs under Yrkesinspektionens kontroll.

Skogsvårdsstyrelsen i Jönköpings län förvärvar Trollebo gård för att bli en ”högborg för det skogliga undervisningsväsendet i länet”. I och med 1918 och 1923 års lag ökar skogsvårdsstyrelsens biträde vid stämpling och blir så småningom mycket omfattande (1930- och 1940-talen).

Nu var landets norra delar samt Dalarna och Värmland täckta av köparstyrda virkesmätningsföreningar, med undantag för Ljusnans och Voxnans ådalar.

- 1921 Jägmästare Joel Wretlind, Malå revir i Västerbotten, börjar tillämpa ”de

stora hyggenas taktik” med glesa fröträdställningar och efterföljande bränning. Annars tycks trakthyggesbruket överges till förmån för blädning och naturlig föryngring.

- 1922 Ett nytt system för skogsbeskattning införs baserad på fastighetens taxeringsvärde. Skogsvårdsavgiften fastställs till 1½ promille av taxeringsvärdet

Värmländska Skogsägareföreningen bildas.

- 1923 Riksdagen antar en ny skogsvårdslag den 15 juni 1923.
- Återväxtbestämmelserna förtydligas
 - Skogsvårdsstyrelserna kan nu också ingripa mot olämpliga avverkningar.
 - Skyddet för ung skog ändras till skydd för yngre skog, vilket innebär att skyddet utsträcks ett tjugotal år uppåt i åldrarna. Avverkning får inte ske så att fastigheten lider brist på husbehovsskog.
 - Första steget tas nu mot ett uthålligt skogsbruk i landet.
 - Dessutom införs begreppet svårföryngrad skog (exempelvis på öar och i höjdlägen) i lagtexten.

Riksskogstaxeringens andra steg inleds och verksamheten pågår fram till 1932.

- 1924 Skogsvårdsstyrelsen i Västerbottens län bildas den 29 september, och två dagar senare, den 1 oktober bildas Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten.

Skogsskolan i Grönsinka läggs ner.

- 1925 ”Blädningsepoken” börjar. Trots bevis om stora behov av återväxtåtgärder sjunker skogsodlingsverksamheten (och fortsätter så till omkring 1945).

Skaraborgs ideella Skogsägareförening och Jönköpings läns ideella Skogsägareförening bildas.

- 1926 Kronobergs ideella Skogsägareförening, Södermanlands ideella Skogsägareförening, Uppsala ideella Skogsägareförening och Dalarnas ideella Skogsägareförening bildas.

- 1927 Statens skogsutdikningsanslag tillkommer och dikningsverksamheten ökar.

Statliga bidrag införs också för att anlägga s.k. kulturbeten för husdjuren, och därigenom minimeras det förhatliga skogsbetet. Skogsvårdsstyrelserna kommer under många år att arbeta med dessa s.k. betesregleringar i samarbete med Hushållningssällskapen.

Sveriges första boardfabrik uppförs i Rundvik vid Nordmalingsfjärden.

Skogsskolan i Hammarsebo läggs ner.

Tre nya skogsägareföreningar bildas: Gävleborgs läns ek. Skogsägareförening, Örebro läns och dess Bergslagers ideella Skogsägareförening och ideella Skogsägareföreningen i Norra Kalmar.

- 1928 De första cykelstigarna byggs av Bergvik och Arla i Ljusdal och Los. Syftet är att underlätta kommunikationerna för skogs- och flottningsarbetare.

Stockholms läns ideella Skogsägareförening och Jämtlands ideella Skogsägareförening bildas.

- 1929 Svenska Cellulosaaktiebolaget bildas av Ivar Kruger och Svenska Handelsbanken som holdingbolag för ett 16 norrländska skogsindustrieföretag. Dessa företag har en ännu längre historia med de tidigaste rötterna i 1600-talets järnhantering.

Lia Skogsvårdsgård tas i bruk i Hallands län.

Södra Kalmar läns ideella Skogsägareförening bildas. Jämtlands ideella Skogsägareförening går i konkurs.

- 1930 Statens skogsodlingsanslag tillkommer på förslag av 1928 års skogskommitté för att används främst för ljunghedar, fälader, gamla hagmarker och röjning i stavaskog. Bidraget gäller dock endast enskild skogsmark som inte ägdes av bolag.

Västergötlands ideella Skogsägareförening bildas av Skaraborgs ideella Skogsägareförening genom utvidgning. Samtidigt omorganiserar Örebro och dess Bergslagers Skogsägareförening och bildar Örebro Läns Skogsägareförening.

- 1931 Domänverket utarbetar nya föreskrifter för avverkning i den gamla skogen i Norrland, innebärande återkommande genomhuggningar. Föreskrifterna innebär närmast ett förbud mot trakthuggning som kvarstod fram till 1950.

Mellan den 9 juli detta år och fram till 1 februari, 1932 inträffar tre stormfällningar i östra och sydöstra delarna av landet. Totalt faller 5-6 miljoner kubikmeter. Värst drabbas Upplandskusten öster om Dannemora den 15 september på ett område av 165 000 hektar. Samma område som drabbades av en orkan 1795.

Halåsens Skogsvårdsgård i Jämtlands län startar sin verksamhet.

Västerbottens Skogsägareförening, Västra Värmlands och Dals Skogsägareförening, Västernorrlands Skogsägareförening, Ådalarnas Skogsägareförening samt Blekinge läns ideella Skogsägareförening bildas och i december tillkommer Skogsägareföreningarnas Riksförbund. Dalarnas ideella Skogsägareförening utvidgas.

- 1932 1932 års Lappmarkslag antas och ersätter 1866 års utsyningslag. Lagen anses som ett provisorium och giltighetstiden sätts fram till utgången av

1943 (förlängdes sedermera att gälla till 1948). I och med denna lag inlemmas Lappmarkens enskilda skogar under Skogsvårdsstyrelsens överinseende och nu ges möjligheter till avveckling av lappländska urskogsrester och förutsättningar till rationell skogsvård. Överhållande och ransonering i minst 20 år av gammal skog stadgas i den nya lagen. Avverkningarna är bundna till utsyningsvång och regleras genom avverkningsplaner (Lappmarksplaner).

En grupp virkesköpare fastställer en mättningsinstruktion för sågtimmer och sulfitved gällande för övre Norrland. Instruktionen bygger på en kvalitetsindelning av timret

Arbetslöshet. Staten beviljar stora extra anslag för tillfälliga skogsvårdsåtgärder, (dikning, skogsodling, viss röjning). 1932/35 (10,5 milj. kr). 1938/39 (1,5 milj. kr). 1939/40 (5,0 milj. kr).

Skånes ideella Skogsägareförening och Västerbottens Skogsägareförening Tall och Gran bildas.

- 1933 Staten skjuter till ytterligare medel för skogsdikningar i ”Norrlandslänen” samt Kopparbergs- och Värmlands län. Skogsvårdsstyrelserna anställer dikningskonsulenter. Dikningsbidragen utgår med 40-60 % av kostnaderna och verksamheten uppgår till över 5000 km under åren 1931-35.

För första gången anvisas anslag till understödjande av väg och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo (0,5 milj.).

Blekinge läns Skogsägares Försäljningsförening, Kronobergs läns Skogsägareförening, Hallands Skogsägares Försäljningsförening och Jönköpings läns Skogsägares Försäljningsförening bildas. Norrbottens Skogsägareförening bildas också detta år och är den enda skogsägareföreningen som inte berörts av någon fusion!

Den första svenska fotokartan framställs över Remningstorps egendom i Västergötland.

Under året inträffade 400 bränder omfattande omkring 8000 hektar i Norrbottens län. Den höga skogsbrandfrekvensen, speciellt i Norrbotten, får politiska konsekvenser. Händelserna resulterar i en ny brandskyddsorganisation i slutet av årtiondet.

- 1934 Den nya Lappmarkslagen träder i kraft. Skogsvårdsstyrelserna övertar Domänverkets lagtillsyn av lappmarkens skogar. Även uppsikten över häradssällmanningarna i södra o mellersta Sverige överflyttas till Skogsvårdsstyrelsen. Personal överflyttas och Skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens- och Norrbottens län blir stora.

Detta år träder även Ägofredslagen i kraft, vilken stadgar om fritt betande djur i skogen. Lagen innehåller dock sådana undantag och krav på agerande från Länsstyrelse och Hushållningssällskap att frågan om skogsbetet

och dess skador inte kan anses lösta.

Samma år avsätter Hallands läns skogsallmanning sex hektar ljunghed vid Bållaltebygdens hembygdsgård för att ”för framtiden med tjänliga medel bevaras som kal ljunghed”. Slutet på en viktig epok i skogsskötselns historia kan skönjas.

Skogsskolan i Omberg läggs ner.

Omorganisation bland skogsägarna. Södra Kalmar läns Skogsägareförening och Skogsägareföreningen i Norra Kalmar läns Försäljningsförening bildas av dess ideella förening. Samtidigt bildas Skånes Skogsägares-Försäljningsförening. Stockholms läns ideella Skogsägareförening och Uppsala ideella Skogsägareförening ombildas till ekonomisk föreningar. Västmanlands läns Skogsägareförening bildas.

- 1935 Riksdagen antar landets första virkesmätningsslag. Den gäller de delar av landet där det finns mätningsslag och är en fullmaktslag som avser att få till stånd en omorganisering av mätningsslagarna så att säljare och köpare likvärdiga parter. Under åren 1935-40 ombildas virkesmätningsslagarna till opartiska organ med lika representation för säljare och köpare i styrelserna.

Sjöarps Skogsvårdsgård i Blekinge län startar.

Årets omorganisation bland skogsägarna omfattar: Skogsägarna Byälvens-Värmelns Skogsägareförening, Bohusläns och Södra Dals Skogsägares Försäljningsförening och Sjuhäradsbygdens Skogsägares Försäljningsförening bildas. Västergötlands Skogsägareförening delas så Södra Älvsborg blir egen förening och Skogsägareföreningarna i Kalmar slås ihop till Kalmar Läns Södra Skogsägareförening. Södermanlands ideella Skogsägareförening ombildas till ekonomisk förening. Gävleborgs läns ek. Skogsägareförening omorganiseras. Två föreningar bildas. Gävleborgs-Härjedalens Skogsägare och Gästriklands Skogsägareförening. Jämtlands Skogsägareförening ombildas efter konkursen 1929.

- 1936 Regeringen tillsätter en utredning som skall se över skogsbrukets roll i folkförsörjningen, men även granska frågan om inrättandet av ett centralt ämbetsverk för de enskilda skogarna.

Idén om stödja uppbyggandet av ett nät av cykelstigar i Norrland föreläggs statsmakterna under hösten.

Föreningen för växtförädling av skogsträd startar.

Landets skogsägare fortsätter att omorganisera. Norra Ångermanlands och Södra Västerbottens Skogsägareförening bildas. Bohusläns och N:a Älvsborgs Skogsförsäljningsförening ändrar namn till Bohusläns och N:a Älvsborgs Skogsägareförening. Blekinge läns Skogsägareförening bildas av dess Försäljningsförening. Kronobergs ideella Skogsägareförening upphör och går

upp i Kronobergs läns Skogsägareförening. Norra Kalmar läns Försäljningsförening byter namn till Norra Kalmar läns Skogsägareförening. Jönköpings läns ideella Skogsägareförening och dess försäljningsförening slås ihop till Jönköpings läns Skogsägareförening. Dalarnas ideella Skogsägareförening ombildas till ek. förening. Västernorrlands Skogsägareförening byter namn till Medelpads Skogsägareförening.

- 1937 Skogsvårdsstyrelsernas Centralråd konstaterar att det är viktigt att lösa frågan om skogsbetet. Genom anläggning av s.k. kulturbeten har man kommit ganska långt på väg i södra och mellersta Sverige.

Bolagsförbudslagen förändras så att företag kan byta skog med varandra, den s.k. bytesprincipen.

Skogshögskolans Forstmästarkurs tas bort och koncentreras till en kurs som leder till civiljägmästarexamen. Fr.o.m. början på 40-talet kan man dessutom avlägga en skogsvetenskaplig licentiatexamen vid Skogshögskolan. Enligt den 1936 tillsatta skogsutredningens förslag utökas också försöksanstaltens verksamhet. Namnet ändrades till Statens Skogsforskningsinstitut; institutets styrelse är fortfarande gemensam med Skogshögskolan. I samband med dessa förändringar läggs Klotens fortsättningsskola ned.

Aktiviteten fortsätter bland landets skogsägare. Södra Östergötlands Skogsägareförening, Gotlands Skogsägareförening och Skellefteåortens Skogsägareförening bildas. Sjuhäradsbygdens Skogsägares Försäljningsförening byter namn till Södra Älvsborgs läns Skogsägareförening. Skånes Skogsägareföreningar slås samman och bildar Skånes Skogsägareförening. Av Gävleborgs Skogsägareförening bildas: Gävleborgs-Härjedalens Skogsägare och Gästriklands Skogsägareförening.

- 1938 Den år 1936 tillsatta utredningen föreslår nu att de statliga insatserna skall öka genom förbättrad och enhetlig lagtillsyn och stödgivning. Vidare ökad rådgivning till skogsägarna samt insatser för att bekämpa arbetslösheten. För att leda detta arbete, föreslogs att Statens Skogsstyrelse skulle inrättas.

1903 års skyddsskogs lag ersätts av ett nytt kap 4 i 1923 års lag, innebärande inskränkningar i avverkningsrätten för avverkning på nyförvärvad fastighet. Dessutom får avverkning av äldre skog får inte ske tidigare än fem år efter förvärvet. Reglerna införs som ett försök att stoppa speulationsköp av skog. Endast avverkning som föranlåtes av skogens beskaffenhet eller eljest en god skogsvård tillåts. En liknande bestämmelse fanns i 1918 års provisoriska lag (1918-1923).

Den tredje omgången i Riksskogstaxeringen inleds och pågår fram till 1952.

Åborätten på hemman och nybyggen av krononatur jämställs med äganderätt i 1932 års Lappmarkslag.

En ny skogshärbärgeslag införs med betydande skärpningar på standard och utrymme. Yrkesinspektionens bemyndigande att beivra brott mot lagstiftningen utökas.

Södras startar sin verksamhet den 18 februari och Sveriges Skogsägares Riksförbund ombildas till en ekonomisk förening. Under året bildas Sydöstra Sveriges Skogsägareföreningars Förbund och Fryksdalens-Norsälvens skogsägareförening.

- 1939 Statens Vednämnd sedan benämnd Statens Bränslekommission organiserar vedanskaffningen via länsvedkontor och bränslekontor inom länens kristidsstyrelser. Skogsvårdsstyrelsernas vedutsyningsanslag spelar stor roll vid vedavverkningsåläggande stämpling, m.m.

Skogsodlingsbidrag utgår från av bränslekommissionens medel för att stimulera till slutavverkning och restaurering av glesa och eljest dåliga bestånd (2 kr/m³ avverkad och levererad ved). Även andra bidragsformer förekommer.

Norrländska Produktionsutredningen tillsätts med uppgift att utreda skogstillståndet i Lappmarkens hemmansskogar och förslag till åtgärder. Nu läggs grunden till Norrländska Produktionsanslaget och ett 20-årigt restaureringsprogram.

Ägarna till fastigheter tillkomna efter 1906 års avvittring, de s.k. husbehovsskogarna, får nu full äganderätt och inrangeras i 1932 års Lappmarkslag.

Vallmotorps Skogsvårdsgård i Södermanland, tas i bruk.

Västergötlands Skogsägareförening bildar Skaraborgs Läns Skogsägareförening och Södra Östergötlands Skogsägareförening utvidgas och bildar Östergötlands Skogsägareförening.

- 1940 Skogsvårdsstyrelserna i Norrbottens-, Västerbottens-, Gävleborgs- och Kopparbergs län övertar tillsynen över allmänningsskogar i Norrland och Dalarna enligt lag från 1938.

Anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland (Norrländska produktionsanslaget) tillkommer. Gäller enskilda skogar från Jämtlands- och Kopparbergs län och norrut. Anslaget används främst för anläggning av kulturbeten, skogsodling, röjning och dikning men även till vägar. Till en början användes anslaget endast försöksvis inom lappmarkerna. Anslaget används senare också till att skapa samverkansområden på privatskog i Lappmarken. Anslaget påskyndar arbetet med att få bort skogsbetet genom att anlägga s.k. kulturbeten..

Bränslekommissionen inför en produktionsplikt mot skogsägarna som åläggs att leverera viss minimikvantitet brännved.

- 1941 Bränslekommissionen beslagtar all ved och vedhandeln underkastas reglering. Arbetslösa sätt i vedhuggning.

Skogsstyrelsen bildas den 1 juli, enligt förslag från 1936 års skogsutredning. ”Den tilltänkta myndigheten bör i förhållande till Skogsvårdsstyrelserna ha framför allt en vägledande verksamhet!” Den första staben består av 6 personer. Den nya myndigheten övertar bland annat uppgifterna från Centralrådet för Skogsvårdsstyrelsernas Förbund.

Hammargårdens Skogsvårdsgård i Västerbotten startar sin verksamhet.

Samtidigt publicerar Centralrådet en utredning som visar att det finns behov av 10 000 km cykelstigar i Norrland. De skulle betjäna 2500 hushåll och underlätta bemanningen av alla luftbevakningstorn som byggts under kriget. Vid denna tid finns ca 1 100 km cykelstigar, främst på statlig mark i övre Norrland.

Detta år bildas Statens Skogsindustrier (ASSI) av de sågverk och skogsindustrier som tidigare samlats under Domänverkets ägo. ASSI drivs som ett dotterbolag till Domänverket.

Virkesmättningsrådet bildas som ett samarbetsorgan för landets virkesmättningsföreningar.

- 1942 Skogsstyrelsen får ett uppdrag (på egen begäran) att utreda skogsvårdslagsfrågor. 1932 års lappmarkslag skall upphöra år 1943, och många ändringsförslag till 1923 års lag ligger på hög.

Statens vednämnd inför ett normalpris på brännved.

- 1943 Statens Vednämnd inför ett normalpris på timmer. Värnpliktiga åläggs att avverka 200 kubikmeter ved, som en del av tjänstgöringen och till och med fångar sätts i vedhuggning!

Skogsstyrelsen ger ut anvisningar om registrering av bestånd och elitträd för frötäkt.

En provisorisk lag om mätning av ved och annat virke tillkommer. Skogsstyrelsen förordnades som tillsynsmyndighet med uppgift att utfärda mättningsföreskrifter.

Den första skogsarbetarutbildningen för ungdom genomförs i Lycksele av Mo och Domsjö..

Svenska Naturskyddsföreningens ordförande Sten Selander kräver att kalhyggen förbjuds.

Västerbottens Skogsägareförening Tall och Gran byter namn till Mellersta Västerbottens Skogsägareförening.

- 1944 Skogsvårdsstyrelseutredningen startar en utredning om den framtida organisationen.
- Vedrestriktionerna lättar. På fyra avverkningsår har avverkat 225 miljoner kubikmeter ved och hos 141 000 produktionspliktiga skogsägare har man bara behövt tillgripa tvångsavverkning hos 147 st!
- Jägmästaren Joel Wretlinds anvisningar för hyggesbränning publiceras. En lång seg kamp för nya förnyingsmetoder har förts till seger och ”blådarna” tappar mark.
- 1945 Länsjägmästareföreningens frö- och plantutredning bildar vändpunkten i skogsodlingsfrågan för Skogsvårdsstyrelserna. Utredningen föreslår bl.a. nya klängningsanstalter i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län, samt utvidgning i Deje (Värmland) och återupptagande av driften i Örebro län (Frövi). Nu ökar planteringarna och vid en skogsodlingskurs anordnad av Skogsstyrelsen lägger doc. Langlet fram nya praktiska regler för förflyttning av barrträdsfrö vid skogsodling.
- Skogsvårdsstyrelseutredningen lämnar sitt förslag om ändrad organisation.
- Riksdagen beslutar att inrätta Statens Skogsmästarskola, i propositionen benämnd Statens Högre Skogsskola, och den ettåriga Skogsmästarutbildningen startar.
- Fram till detta år har staten genom inköp av skogsmark under åren 1870-1445 utökat sitt innehav från 0,4 miljoner hektar till 5,6 miljoner hektar.
- Detta år tillkommer Jordförvärvslagen och man bedömer att fortfarande 25-30 000 hektar av de forna ljunghedarna fortfarande finns kvar. Samtidigt konstaterar Skogssällskapet att man under åren 1913-1945 bildat 270 skogsallmänningar omfattande 86 000 hektar i Götaland och Svealand under arbetet med att beskoga ljunghedarna.
- Detta år testar professor Tirén ett antal traktordragna markberedningsaggregat på hyggen i Norrland.
- En ny brandstadga träder i kraft, innebärande att det skall finnas en skogsbrandfogde, manskap och redskap i varje kommun.
- Kristinehamnssortens Skogsägareförening bildas och Hallands Skogsägares Försäljningsförening byter namn till Hallands Skogsägareförening.
- 1946 Skogsstyrelsens presenterar sin lagutredning. Förslaget ligger sedan till grund för 1948 års lagstiftning.
- Proposition om ändrad organisation för skogsvårdsstyrelserna m.m. och antas vid riksdagsdebatt den 5 juni.
- Skogsvårdsstyrelserna får en enhetlig organisation den 1 juli. Förstatligan-

det diskuteras men leder inte till beslut. I samband med omorganisationen uppdras åt Skogsstyrelsen att skapa ett enhetligt taxesystem på Skogsvårdsstyrelserna.

Statens skogsfrölånefond inrättas efter förslag från Skogsstyrelsen och beslut i riksdagen och de första blygsamma statliga anslagen för yrkesutbildning tillkommer med anledning av norrlandskommitténs förslag.

Den första moderna skogsbruksskolan, Kratte Masugn i Gästrikland invigs av jordbruksministern Per Edvin Sköld.

Även Hensbacka Skogsvårdsgård i Göteborg-Bohus län och Björkfors Skogsvårdsgård i Norrbottens län startar.

Första juli upphävs alla normalprisbestämmelser för samtliga sortiment utom brännved.

1947 Från den 1 mars tillåts de svenska industrierna att i sin export ta ut fulla världsmarknadspriser, något som tidigare i inflationsbekämpande syfte nekats dem.

En ny virkesmätningsslag tillkommer som kompletteras med detaljerade kungörelser innehållande mättningsbestämmelser för de flesta slag av rundvirke och kluven brännved. Ett par mätningföreningar bildas i södra och mellersta Sverige.

Flygbekämpning av tallfly sker vid Vittskövle i Skåne och Hökensås i Västergötland. Angreppet på Hökensås uppkom åren 1943-1945. Man passar nu också på att behandla ekskogen på Visingsö för att mildra effekterna av frostfjärilens och ekvecklarens larver. Bekämpningen sker med DDT och i Hökensås omfattar åtgärden 7000 hektar och 103 150 kilo preparat!

Skogsskolan i Kratte Masugn startar.

1948 En ny skogsvårdslag antas av Riksdagen. Enhetlig lag för alla skogar utom stat och kyrka. (Häradsallmänningarna kommer in lite senare).
 - Uthållighet, lönsamhet och sociala hänsyn införs som överordnade principer i lagen, vilket bland annat innebär att kostnaderna för återväxter måste vara skäligen.
 - Skyddet för växande skog förskjuts ytterligare uppåt i åldrarna, när begreppet utvecklingsbar skog enligt förräntningskriterier införs.
 - Äldre skog döps om till icke utvecklingsbar skog och skall avverkas så att det inte uppkommer några större rubbningar i avkastningens jämnhet på skogsfastigheten.

Skogsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelserna börjar uppbyggandet av den skogliga yrkesutbildningen med statliga medel. Lidhem Skogsvårdsgård i Kalmar län och Södra Vikens skogsvårdsgård i Värmlands län samt Pitedalens Skogsvårdsgård i Norrbotten startar sina verksamheter

Ett Kungl. Cirkulär uppmanar landets skolstyrelser att avsätta tid till planteringsdagar för skolbarnen.

Skogsskolan i Kratte Masugn läggs ner och flyttar till Färna.

Motorsågen börjar sitt segertåg i skogen. De första 600 enmansmotorsågarna säljs under detta år. Två, tre år senare började de första svenska motorsågarna BeBo och Comet säljas.

1949 Skogsutdikning och skogsodlingsanslagen slås ihop till Skogsförbättrings-anslaget.

Staten avsätter också 3 miljoner kronor av priskonjunkturutmättningsmedel till en särskild fond, Norrländska Skogsfonden. Skogssällskapet blir fondens verkställande organ.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik bildas efter ett utredningsförslag från Länsjägmästarna.

Frossarbo skogsvårdsgård i Uppsala län och Skullebo Skogsvårdsgård i Östergötland tas i bruk.

Gotlands Skogsägareförening träder i likvidation och upplöses 1950 i samband med fusion med Södermanlands Skogsägareförening.

1950 Domänstyrelsens cirkulär 1/50 presenteras, innebärande omfattande upp- rustning av skogarna i norr. Blädningsepoken är definitivt över. Samtidigt dras den s.k. skogsodlingsgränsen upp på Domänverkets marker.

Koreaboomen gör att priserna på virke stiger drastiskt och resulterar i stora utsyningar på enskild skog. Pengar dras in från skogsindustrin till prisut- jämnings och konjunkturutmättningsfonder. En del av medlen kommer senare skogsbruket till del i olika former, bland annat vid uppförandet av en del skogsvårdsgårdar.

Västura Skogsvårdsgård i Västmanlands län startar sin verksamhet.

Skogsbrandskyddet utvecklas och i början av detta årtionde finns det 308 brandtorn i riksnätet.

Dikningen rationaliseras och börjar nu ske med hjälp av dynamit.

Detta år går det åt 1,4 dagsverken för att avverka 1 kubikmeter virke. Ingen anar att verksamheten kommer att rationaliseras med 5,5 % varje år fram till 1990!

Hela landet täcks av 12 virkesmättningsföreningar.

Värmlands Förenade Skogsägare bildas av Byälvens-Värmelns Skogsäga- reförening, Fryksdalens-Norsälvens Skogsägareförening och Kristine-

hamnsortens Skogsägareförening. Södermanlands Skogsägareförening utvidgas med Gotlandsdelen.

- 1951 Igenplantering av nedlagd åkermark startar med stöd av skogsförbättrings-anslaget, och maskiner för åkerplantering utvecklas. Planteringsplogen Kej-Bäck börjar användas på åkermark.

Legoodling av plantor i Tyskland sker, medan de egna plantskolorna byggs ut.

Skogsbolagen deklarerar köpstopp och priserna faller tillbaka till 1946 års nivå.

Gårdsjö Skogsvårdsgård i Skaraborgs län startar tillsammans med Vikens Skogsvårdsgård i Västernorrlands län och Pitedalens Skogsvårdsgård i Norrbottens län.

- 1952 Skogsvårdsgården i Ladvik, Stockholms län, Asa Skogsvårdsgård i Kronobergs län samt Lidmyrlidens Skogsvårdsgård i Norrbotten tas i bruk detta år.

Jonas Östberg & Co, senare ÖSA, en före detta byasmedja i Alfta i Jämtland börjar tillverka traktorband som monteras på jordbrukstraktorer. Samtidigt startar Börje Karlsson ett litet företag i Rottne, vars första produktion är en enkel lastapparat som monteras på jordbrukstraktorer. Med dessa två nya produkter blir jordbrukstraktorerna en stor maskinresurs som börjar nyttjas i skogsbruket.

- 1953 Skogsyrkesutbildningen under debatt på 1953-års skogsvecka i anledning av förslag från arbetsmarknadsstyrelsens (AMS) skogskommitté. Debatten ofta kallad för: "Slaget på Rigoletto." Kollisionen är stark mellan AMS + storskogsbruket + arbetare (LO) å ena sidan, samt skogsstyrelsen + skogsvårdsorganisationen å andra sidan. Skogsstyrelsen får jordbruksministrarnas uppdrag att utreda i skogliga yrkesutbildningen och avlämnar hösten 1953 ett förslag om utbyggd undervisning fortfarande i Skogsvårdsstyrelsernas regi. AMS hade tvärtom velat skapa en helt ny organisation för denna utbildning.

Hejdes Skogsvårdsgård på Gotland startar.

Sydöstra Sveriges Skogsägareföreningars Förbund blir en ekonomisk förening och fusioneras med Blekinge läns Skogsägareförening, Kalmar läns Södra Skogsägareförening, Kronobergs Skogsägareförening, Norra Kalmar läns Skogsägareförening och Östergötlands Skogsägareförening.

- 1954 En proposition innehållande Skogsstyrelsens förslag till skogsyrkesutbildning, antas av riksdagen. Beslutet innebär att utbildning av både av skogsarbetare och skogsbrukare skall handhas av Skogsvårdsstyrelserna med Skogsstyrelsen som tillsynsmyndighet.

Den 15 december skriver SSR till Kungl. Maj:t och lägger fram förslag huvudlinjer efter vilka bondeskogsbruket i fortsättningen borde bedrivas. Ökad självverksamhet och ökad skogsvårdsverksamhet i skogsägareföreningarnas regi är huvudpunkterna i skrivelsen. Samtidigt organiserar 74 skogsägare i Hammerdal, Jämtland, sina 8000 hektar skog till landets första skogsbruksområde på initiativ av Skogsvårdsstyrelsen.

Riksdagen beslutar att de privata skogsägarna, genom avsättningar på ett skogskonto, skall få möjligheter att fördela intäkter från skogen under en längre tid.

Den 3-4 januari stormfälls 12 miljoner skogskubikmeter skog längs en linje från Gävle till Linköping och försäljningen av motorsågar skjuter fart.

Under året kommer 8000 motorsågar ut på marknaden! Gunnar Brundell och Karl-Erik Jonsson konstruerar barkningsmaskinen "Cambio" och barkningsarbetet kan mekaniseras.

Ullstorp Skogsvårdsgård startar i Malmöhus län och Skaraborgs Läns Skogsägareförening byter namn till Skaraborgs Skogsägareförening.

1955 1955 års skogsvårdsutredning tillsätts med uppgift att bland annat lämna förslag om hur samarbetet inom småskogsbruket skulle ske.

Skogsvårdsstyrelserna firar 50-årsjubileum med bland annat utställningen "Skogen i Centrum" på Skansen. Utställningen besöktes av 100 000 personer, varav 27 000 var skolungdomar. I samband med Kungens och "lillprinsens" besök på utställningen planterade den unge prinsen en minnesek.

En debatt blossar upp om hur de olika ägarekategorierna sköter sin skog. Skogshögskolan och Skogsforskningsinstitutet får i uppdrag att "utreda tillståndet i våra skogar, fördelade på olika ägargrupper"!

Ny jordförvärvslag tillkommer och det allmänna betesvillkoret slopas.

ÖSA konstruerar Bamsen, den första svenska specialtraktorn för skogsbruk. Detta år säljs drygt 15 000 motorsågar. Lättare motorsågar från USA (Mc Culloc, Homelite) och från Norge (Jobu Junior) blir allt vanligare.

Brandflyget organiseras.

Den nybyggda Skogsskolan i Älvsbyn, Norrbottens län invigs och skogsskolan i Färna läggs ner.

Jönköpings läns Skogsägareförening byter namn till Jönköpings läns ek. Skogsägareförening.

1956 Riksdagsman Per-Edvin Sköld, m.fl. lägger fram den s.k. "Sköldska motionen" i riksdagen. Motionärerna vill slopa lönsamhetsprincipen och skyddet för utvecklingsbar skog. De föreslår vidare anmälningsplikt för

slutavverkningar och tvång att avverka överårig skog samt att utföra ändamålsenliga gallringar. Vidare föreslår motionärerna att Skogsvårdsstyrelserna inte skall ägna sig åt vidgat samarbete inom privatskogsbruket, utan satsa på frivilligt bildade skogsförvaltningsföreningar. Sveriges Skogsägares Riksförbund motsätter sig förslagen och motionen faller i riksdagen.

Genom Skogsstyrelsens tvingande mätningsföreskrifter tillämpas nu enhetliga mätningmetoder i hela landet.

Skogsskolan i Bjärka-Säby startar.

- 1957 Beslut om att intensifiera skogsvägbyggnaden med hjälp av ökade anslag som avräknas mot automobilskattemedel.

Utredning om skogsvårdsstyrelsernas organisation, "Skogsvården å enskilda skogar" föreslår:

- Intensifierad allmän upplysning och personlig rådgivning.
- Frö- och plantverksamheten bör brytas ut ur den allmänna verksamheten och bedrivs kommersiellt.
- Utbyggnad av den skogligen yrkesutbildningen innebärande en tredubbling av vidareutbildningen, samt ny- och utbyggnad av skogsbruksskolor.

ASSI bryts ut ur Domänverket och läggs under Finansdepartementet. En viss samordning behålls dock mellan Domänverket och ASSI.

Norra Ångermanlands och Södra Västerbottens Skogsägareförening byter namn till Örnsköldsviks Skogsägareförening.

- 1958 Beredskapsarbetena introduceras. Arbetsmarknadsmyndigheterna, AMS och länsarbetsnämnderna, svarar för kostnaderna. Skogsvårdsstyrelserna organiserar och leder arbetena som sysselsätter tusentals arbetslösa. Den stora satsningen görs på ungskogsröjningen. AMS står för 25 % av "normalkostnaden" + hela fördyringen p.g.a. verksamhetsformen. Efterhand utvidgas verksamheten att även omfatta natur och landskapsvård, fornvård och rekreationsanläggningar.

1955 års skogsvårdsutredning avger sitt betänkande där man föreslår att Skogsvårdsorganisationen också fortsättningsvis skall främja och stödja sammanslutningar av skogsägare.

Skogsskolan i Östad startar.

Södermanlands Skogsägareförening byter namn till Ö:a Sveriges Skogsägare ek. förening och fusionerar med Stockholms läns Skogsägares ek. förening.

- 1959 Skogsstyrelsen startar skogsyrkeslärarutbildningen i Vallmotorp.

Norrlands Skogsägares Cellulosa AB bildas av Skogsägareföreningarna i Norrland och Dalarna.

Föreningen Skogsträdsförädling bildas

Den första Husqvarna-motorsågen, A90, lanseras under hösten.

- 1960 Skogsvårdsstyrelserna organiserar om och finansieringssystemet förändras.
- Den tidigare statsunderstödda frö- och plantverksamheten blir självbärande.
 - Skogsvårdsstyrelsernas förvaltningsrättsliga ställning förändras att likna andra statliga länsorgan.
 - Skogsvårdsstyrelserna delas in i sektioner, de statliga tjänsterna förtecknas.
 - Det läggs fast att staten skall svara för den offentliga verksamheten som omfattar lagövervakning, rådgivning och utbildning samt utsynning i svårföryngrade skogar och skyddsskogar.
 - Serviceverksamheten (uppdrag) skall vara självbärande med avdrag av de inkomster som inflyter via skogsvårdavgiften. Viss rabattering av taxorna får ske i de tre nordligaste länen och vissa skärgårdsområden.
 - Rekommendationerna att bilda skogsvårdskommittéer tas också bort ur Skogsvårdsstyrelseförordningen.

Under 1960-talet inrättar Skogsstyrelsen en maskinskola för arbetsledare och maskinlärare i Älvdalen och ombildar ett tiotal skogsbruksskolor till maskinförarskolor. Skogsvårdsstyrelsen övertar huvudmannaskapet för Tväråselets Jordbruksskola i Norrbotten.

Kungl. Maj:t tillsätter en utredning om en ny naturvårdslag.

Fram till detta år beräknas ca 700 000 hektar torvmark ha varit föremål för avvattnings.

Södra Älvsborgs läns Skogsägareförening byter namn till Älvsborgs Skogsägare. Västerbottens Skogsägareförening bildas genom fusion mellan Mellersta Västerbottens Skogsägareförening och Skellefteåortens Skogsägareförening.

Under detta årtionde importeras ett stort antal ”skidders” lunnare, Garrett Tre Farmer och Timber Jack, för att användas vid helträdsavverkningar och brandbevakningen övergår från att använda brandtorn till att helt arbeta per flyg.

- 1961 Verksamheten inom Norrländsk skogsproduktionsanslaget förändras. Nu sker en ökad satsning på samverkansområden och områdesplaner. Igenplantering av nedlagd jordbruksjord ökar i omfattning och förbuskningsdebatten startar.

Verkligheten skenar ifrån skogsvårdslagen från 1948. Slutavverkningarna ökar och koncentreras, SVS får svårigheter att bevaka jämnhetskravet.

Den nybyggda Tarendö Skogsbruksskola i Norrbotten startar sin verksam-

het

Skogsbrukets Datacentral (SDC) bildas i Sundsvall 1961 för gemensam redovisning i landets norra delar.

Västmanlands läns Skogsägareförening ombildas till Västmanlands läns Skogsägare.ek.Förening.

1962 Skogsstyrelsen omorganiseras, en särskild utbildningsenhet bildas.

Kungl. Skogshögskolan och Statens Skogsforskningsinstitut slås samman till Skogshögskolan.

Hästen står för 80 % av all terrängtransport detta år, men får sedan bara på ett par år nästan helt vika undan för traktorer!

Örebro Läns Skogsägareförening ändrar namn till Örebro Läns Skogsägare.

1963 Skogsägareföreningarnas Riksförbund, SSR, föreslår i skrivelse till regeringen att skogsvårdslagen ersätts med en "vanhävdslag".

Skogsskolorna och skogsmästarskolan förs in under Skogsstyrelsen. Skogsvårdsorganisationen har nu huvudmannaskapet för all utbildning under högskolenivå. Den nybyggda Arvidsjaur's Skogsbruksskola i Norrbotten startar sin verksamhet

Skogsvårdsorganisationen får en gemensam personaltidning, SkogsEko, på initiativ av centrala företagsnämnden.

Detta år startar även Robertsfors AB försök att mekanisera skogssådden och Lars Bruun presenterar den första svenska hjulskotaren vid skogsveckan. Under året presenteras även "Kvisslaren" en kvistningsmaskin som konstruerats av SCA:s Vilhelminaförvaltning.

Gästriklands Skogsägareförening byter namn till Gästriklands Skogsägare.

1964 Efter 20 års kamp får Länskogvaktarna sin titelfråga löst. Den nya titeln blir Skogsvårdskonsulent.

1960 års Jordbruksutredningen föreslår att Skogsvårdsstyrelserna slås ihop med Lantbruksnämnderna och Hushållningssällskapen till ett gemensamt länsorgan kallat Lantbrukssällskap. Som följd härav skall också Lantbruksstyrelsen och Skogsstyrelsen slås ihop. Skogsstyrelsens GD Folke Johansson reserverar sig mot beslutet och statsmakterna följer reservationen.

SSR återkommer med en längre skrivelse i ärendet om vanhävdslag. Skogsarbetarnas fackliga organ önskar en översyn men med helt annan målsättning än SSR, bl.a. förordar man en avverkningsskyldighet samt anmälningsplikt vid avverkning.

Arbetsstudieorganisationerna: SDA, MSA och VSA slås samman och bildar Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Värmlands Skogsägare bildas av Värmländska Skogsägareföreningen och Värmlands Förenade Skogsägare. Södra Sveriges Skogsägares Förbund ek. Förening bildas av Sydöstra Sveriges Skogsägareföreningars Förbund och fusion med Jönköpings läns Skogsägares Ek. förening, Hallands läns Skogsägareförening och Älvsborgs Skogsägare.

Skogsskolan i Hällnäs läggs ner.

1965 En ny skogspolitisk utredning tillsätts.

Utredningen om Skoglig yrkesutbildning blir klar efter fem års arbete och föreslår att Landstingen skall överta alla skogsbruksskolor från Skogsvårdsstyrelserna och att huvudmannskapet skall flyttas till Skolöverstyrelsen. Utbildningen skall sedan ingå som en linje i Gymnasieskolan. Utredningen föreslår endast två skogsinstitut, Värnamo och Bispgården. Organisationskommittén för Jord- skog- och trädgård (OJST) under ledning av sekreteraren Kjell Jonsson leder utredningens förslag till verklighet.

En ny naturvårdslag börjar gälla och Naturvårdsverket bildas.

Det första hygget i landet hyggesplöjs i Strömsundstrakten, Jämtland. Metoden förbjuds sedan år 1994.

Professor Gunnar Sirén startar sitt projekt som syftar till utveckla och mekanisera hela ledet från plantframställning till plantering.

Contortatalen introduceras på allvar i Svenskt skogsbruk.

Stickprovsmetoder i virkesmätningen införs och industrimätning blir allt vanligare

Norrlands Skogsvårdsförbund och Svenska Skogsvårdsföreningen slås samman och bildar Sveriges Skogsvårdsförbund.

Skogsskolan i Östad läggs ner.

1966 Den 1 januari får offentliga tjänstemän förhandlingsrätt, vilket också gäller Skogsvårdsorganisationens tjänstemän.

Studiekampanjen ”Säker Fällning” blir Skogsvårdsorganisationens första stora studiekampanj. Utbildningen föranleds av det stora antalet döds- och olycksfall speciellt i samband med fällning. Totalt samlar kampanjen ca 10 000 deltagare under två år.

Brunett Processorn introduceras, maskinen som både kvistar och kapar.

- En avsevärt förenklad virkesmätning lag. tonar ner kravet på obligatorisk mätning. Skogsstyrelsens mätningföreskrifter gäller endast för mätning av barrträd och massaved.
- 1967 Studiekampanjen: ”Röj Din Skog” samlar under ett par år ca 10 000 deltagare.
- Föreningen Skogsträdsförädling ombildas till Institutet för Skogsförbättring
- Skåne drabbas av en stormfällning som omfattar 2,5 miljoner kubikmeter.
- Kockums konstruerar ”Logma” som kan kvista fällda träd ute i skogen.
- 1968 Riksdagen beslutar om effektivisering och samordning mellan Domänverket och ASSI. Holdingföretaget Domänföretagen AB bildas för ett antal nybildade och förvärvade företag.
- SDC utför all virkesredovisning för mätningföreningarna i hela landet.
- Skogsskolan i Bjärka-Säby läggs ner.
- Värmlands Skogsägare fusionerar med Värmlands Förenade Skogsägare och Värmländska Skogsägareföreningen.
- 1969 En omfattande personalutbildning i beståndsvård och produktionsekonomi (B69) genomförs på skogsvårdsstyrelserna. Utbildningen baserar sig på Skogsstyrelsens bok: Beståndsvård och Produktionsekonomi. I samband med utbildningen införs ett nytt boniteringssystem (H100) och gallringsmallar.
- Inlandsstödet tillkommer. Slutavverkning av glesa, lågbestockade bestånd och efterföljande återväxtarbeten stöds med statsbidrag i inre stödområdet.
- Under året stormfälls 37 miljoner kubikmeter skog i ett par stormar i Mellansverige.
- Under 1960-talets slut och 1970-talets början minskar antalet virkesmätningföreningar genom sammanslagningar i såväl norra som södra Sverige från 12 till 8 stycken.
- 1970 Skogsskolorna ombildas till Skogsinstitut med skogsteknikerutbildning. Utbildningen blir tvåårig och förläggs till Värnamo och Bispgården. Samtidigt läggs skogsskolorna i Bjurfors och Älvsbyn ner.
- Metriskt mått ersätter tum och fot vid mätning av virke.
- Stor aktivitet inom skogsägareföreningarna detta år. Värmlands Skogsägare fusionerar med Bohusläns och Norra Älvsborgs Skogsägareförening, Skaraborgs Skogsägareförening samt Örebro Läns Skogsägare. Skånes

Skogsägareförening byter namn till Skåneskog ek. förening. Dalarnas Skogsägareförening fusionerar med Gävleborgs-Härjedalens och Gästriklands Skogsägareföreningar. Föreningen byter samtidigt namn till Mellanskog. Norrskogs ek. förvaltningsförening bildas av affärsverksamheterna från Jämtlands Skogsägare, Medelpads Skogsägareförening och Ådalarnas Skogsägareförening.

- 1971 Huvudmannaskapet för den skogliga yrkesutbildningen överflyttas från skogsvårdsstyrelserna till Landstingen och Skolöverstyrelsen blir tillsynsmyndighet. Skogsyrkeslärarutbildningen flyttar från Vallmotorp till Gälla.

Studiekampanjen Lönsammare Skog samlar ca 36 000 deltagare. Kampanjen bygger på B69, den tidigare genomförda personalutbildningen inom Skogsvårdsorganisationen.

”Hormoslyrdebatten” börjar på allvar och resulterar i ett tillfälligt förbud och Skogsbrukets informationsgrupp bildades som en motvikt till den allt mer högljudda miljörörelsens kritik. Skogsstyrelsen debatterar dessutom skogsbruksmetoder med Aftonbladets kolumnist Åsa Moberg.

Detta år har hästen nästan helt försvunnit ur skogsbruket som dragare. Bara 4 % av volymen transporteras med häst!

Landets första automatiska virkesmättningsanläggning tas i bruk.

Vänerskog fusionerar och övertar Värmlands Skogsägareförening och Västra Värmlands och Dals Skogsägareförening. Uppsala läns ek. förening byter namn till Upplandsskog ekonomisk för.

- 1972 Kalhyggesutredningen tillsätts av jordbruksminister Ingemund Bengtsson.

Giftnämnden lättar i februari på förbudet mot användning av herbicider, efter en intensiv debatt i riksdagen tillsätts en utredning och ett förbud mot flygbesprutning tas.

Skogsbrukets Informationsgrupp föreslår i en PM ökade insatser för samarbete mellan skogsbruket och skolan.

Styrelsen för Skogssällskapet beslutar att bilda ett av stiftelsen helägt aktieföretag, Skogssällskapets Förvaltnings AB, med uppgift att bedriva stiftelsens praktiska verksamhet.

- 1973 1965 års Skogspolitiska utredning presenterar sitt betänkande: ”Mål och medel i skogspolitiken.” Utredningen föreslår att skogspolitiken skall innehålla följande tre huvudmoment:
- Skogspolitisk långtidsplanering av näringen
 - En ny förenklad skogsvårdslag
 - Ett kombinerat avgifts- och stödsystem avsett att påverka virkesutbudet.

Utredningen är oenig om förslaget till ett avgifts- och stödsystem, men

däremot enig om att slopa skogsvårdslagens avverkningsregler. Experten Byråchefen Ragnar Hjorth, från Skogsstyrelsen, framhåller dock vikten av att skydda den växande skogen med lagens stöd. Egendomligt nog tar de sakkunniga i utredningen inte upp den ”heta” miljöfrågorna. Betänkandet begravs och en ny utredning, 1973 års skogsutredning, tillsätts omgående.

Skogen i Skolan startar som ett samarbetsprojekt mellan Skogsbrukets företrädare och skolan.

Fältbiologerna startar en landsomfattande studiekampanj där skogsbrukets metoder granskas.

ÖSA presenterar den första kompletta skördaren. Visionen ”ingen hand på virket, ingen fot på marken” börjar bli verklighet.

1974 1974 års skogsadministrativa utredning tillsätts.

Kalhyggesutredningen kommer med sin rapport i mars månad. Utredningen konstaterar att 60 % av slutavverkningsarealen perioden 1968-72 omfattar hyggen större än 25 hektar. Rapporten lämnas ungefär samtidigt som Naturvårdskommitténs betänkande.

Under hösten presenterar regeringen en proposition om bl.a.

- naturvårdshänsyn i skogsbruket
- anmälningsskyldighet för avverkningar
- ändringar i naturvårdslagen.
-

Lagtilläggen föreslås gälla from 1975 och Skogsvårdsorganisationen startar studiekampanjen: Ny Skog. Kampanjen riktar sig till skogsägare och innehåller förändringarna i Skogsvårdslagen.

Skogsvårdsorganisationen genomför också en omfattande personalutbildning inom Natur och Landskapsvård.

Som ett resultat av Kalhyggesutredningen införs också i naturvårdsförordningens § 6 skyldigheten att anmäla planerad hyggesplogning. Dessutom införs i naturvårdslagen § 20 att samråd skall ske mellan den som planerar åtgärden och Länsstyrelsen.

Bokskogslagen tillkommer, innebärande att stöd även ges till skötsel av ädellövskogar.

Utredningen om kemikaliespridning föreslår att förbudet mot flygbesprutning skall upphävas.

Institutet Naturskyddsområde införs i Naturvårdslagen.

1975 1973 års skogsutredning lämnar sitt första delbetänkande ”Virkesbehov och virkestillgång”, där man uttrycker sin oro över befarad överavverkning.

Skogsstyrelsen utlokaliseras från Stockholm till Jönköping och drar sig ur samarbetet i Skogsbrukets informationsgrupp då verket och skogsvårdsstyrelserna får nya uppgifter genom lagstiftningen inom naturvårdshänsynen.

DDT-besprutning förbjuds och hänsynsregler för skogsgödsling börjar gälla.

Riksdagen beslutar tillåta flygbesprutning från 1 juli vilket resulterar i mycket omfattande aktioner mot verksamheten.

Det ”raka” accordet försvinner i skogsbruket och den mekaniserade sortimentsmetoden står för ca 50 % av all avverkning.

Mälarskog utvidgas genom fusion med Upplands skog. Ek. förening, Västmanlands läns Skogsägare ek. förening och Östra Sveriges Skogsägare ek. förening.

- 1976 Norrländska Produktionsanslaget avvecklas tillsammans med de sista samverkansområdena och går upp i det kraftigt höjda statliga skogsförbättringsanslaget som utnyttjas för restaurering av lågproduktiva skogar, plantering, röjning, m.m. inom svårföröyrade områden. Dessutom utgår bidrag till bekämpning av insekter och återväxtåtgärder efter sork- och kaninskadorna.

Den s.k. ”Virkesvackan” debatteras och lagen om träfiberråvara införs. (Byggnadsbalken 136a) Lagen kräver att investeringar i ny skogsindustri måste vara kopplade till en säker råvaruförsörjning.

Skogsmarksgödslingen når sin kulmen då 189 000 hektar skogsmark behandlas. De kommande åren sjunker verksamheten ner under 100 000 hektar per år.

Södra Sveriges Skogsägares Förbund Ek. Förening byter namn till Södra Skogsägarna ek. förening.

- 1977 Oron över att industrin skall lida brist på råvara resulterar i att regeringen tillsätter Virkesförsörjningsutredningen.

Studiekampanjen Stoppa borrharna genomförs av Skogsvårdsorganisationen. Kampanjen är föranledd av de ökande skador av främst mörghorv som uppstått genom felaktig lagring av virke på avlägg och vid vägar. Kampanjen samlar ca 20 000 deltagare från hela skogsbruket.

Den 1 juli upphör Lantbruks-, Veterinär- och Skogshögskolan som fristående skolor. Tillsammans bildar de Sveriges Lantbruksuniversitet. Skogshögskolan utlokaliseras till Umeå och Garpenberg. Vissa delar överfördes också till Ultuna.

Ett enigt jordbruksutskott vill förbjuda fenoxisyran 2,4, 5,-T, och Riksdagen

gen går på samma linje.

Antas nya mättningsföreskrifter för massaved som är betydligt liberalare än tidigare i fråga om tillåten förekomst av röta.

Författaren Sara Lidman kritiserar i Dagens Nyheter Domänverkets metoder att sköta skogen i Norrland. Hon säger bland annat: ”kalhyggerna ser ut som om ett krig rasat fram över markerna”!

1978 1973 års skogsutredning lägger fram sitt betänkande, Skog För Framtid, med förslag till ny skogsvårdslag.

Skåneskog, ekonomisk förening går i konkurs.

1979 1973 års utredning ”Skog för framtid” utmynnar i ett riksdagsbeslut om den framtida skogspolitiken att gälla från och med den 1 januari 1980.

Skogsvårdslagstiftningen utformas som en ramlag med en skogsvårdsförordning och närmare precisering av tillämpningen i föreskrifter och allmänna råd.

Den nya lagen innehåller långtgående detaljregleringar och utökas bland annat med:

- Ökade krav på anläggning av ny skog.
- Skyldighet att röja ungskog
- Skyldighet att ersätta gles skog och skog med olämpliga trädslag med ny skog.
- Skogsägaren kan åläggas att avverka mycket gammal skog.
- 1975 års regler för naturhänsyn kompletteras med sanktioner kan ske om bestämmelserna om naturvårdshänsyn överträddes.
- Skärpta regler för insektsbekämpning, arealbegränsningar för skogsodling med Contortatall samt hänsynsregler för stubbrytning/helträdsavverkning, gödsling och hyggesupptagning.
- Skogsägare kan straffas om han bryter mot lagens föreskrifter.

Riksdagen beslutar också att bibehålla nuvarande ”Norrlandsstöd” i det inre området fram till 30 juni, 1984. Vidare gäller stödreglerna lika för alla markägarekategorier. Skogsutredningen föreslår ett relativt omfattande samhällsstöd till skogsnäringen speciellt för norra Sverige med regional-ekonomiska motiv som grund. I propositionen blir dock förslagen starkt uttunnade både rörande geografisk räckvidd och åtgärder. Samhällsstimulans till bland annat gödsling och stamkvistning avslås. Vid utskottsbehandlingen görs den ändringen att det s.k. Norrlandsstödet tioårsprogram får fortsätta i inre zonen fram till 1984.

Skogsvårdsorganisationen startar en studiekampanj, Skog För Framtid, för skogsägare inför den nya skogsvårdslagen.

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen startar urskogsinventeringen.

Domänverket avskaffar skogsodlingsgränsen eftersom skogarna nu förs in under skogsvårdslagen.

Detta år hade Skogsvårdsorganisationen över 30 plantskolor och 61 skogsfröplantager. Totalt producerades över 200 000 000 plantor, och bara 500 kg ek- och bokollon samlades in!

Produktkontrollnämnden godkänner Round Up för användning i skogen.

Skogsvårdsavgiften ökar från 0,9 promille till 3 promille.

Skånes Skogsägare bildas.

1980 På Skogsadministrativa utredningens förslag förstatligas skogsvårdsstyrelserna.

Översiktlig skogsinventering (ÖSI) startar i Skogsvårdsorganisationens regi och Skogsstyrelsen inför i sina allmänna hänsynsregler bestämmelser om fasta årliga samråd mellan skogsbrukets och rennäringens företrädare.

Permetrin börjar användas som plantskydd, emedan ett tillfälligt förbud mot användandet av fenoxisyror börjar gälla 1980-1982.

Under 80-talet konstrueras Nordens första, välfungerande fällhuvud för engreppsskördare och maskintypen blir allt mer dominerande.

1981 Virkesförsörjningsutredningen lägger fram sitt betänkande, där man föreslår det nödvändigt att lagstifta om viss avverkningsskyldighet för att öka avverkningarna. Man föreslår även att mindre fastigheter skall slippa lagens ransoneringskrav.

Skåne och Blekinge drabbas av hårda stormar som faller sammanlagt 2 miljoner kubikmeter skog.

Skogsvårdsavgiften ökar till 6 promille

Ett nytt virkesredovisningssystem – VIOL (virke-on-line) – tas i bruk

Vänerskog går i konkurs.

1982 Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens urskogsutredning avslutas med att fjällregionen inventeras.

Astrid Lindgren går in i skogsdebatten och försvarar hagmarkerna.

En svår storm drabbar Norrbottens kustland den 22 september 1982 och orsakar en omfattande stormfällning.

Skogsvårdsavgiften sjunker till 5,5 promille.

1983 Regeringens förslag till vissa skogspolitiska åtgärder resulterade i en mycket häftig reaktion inom skogsägarleden. Kritiken gäller främst ett förslag rörande avverkningskonton.

Naturvårdsverket presenterar dokumentet: "Skogsbruket och Miljövården", där man pekade ut konfliktområden och ifrågasatte vissa skogliga behandlingsformer, inte minst avverkningarna av de s.k. 5:3 § -skogarna.

Under året präglas annars skogsdebatten främst av fenoxisyror och skötseln av fjällnära skogar. Ett lagförslag om användning av kemiska bekämpningsmedel träder i kraft, men ersätts av en ny lag som stadgar om generellt förbud mot spridning av kemiska medel över skogsmark. Dispens kan dock erhållas från Skogsvårdsstyrelsen. Lagen träder i kraft 1 jan 1984.

Allvarliga skador på skog har uppmärksammats på kontinenten och i vissa delar av Sydsverige.

Naturvårdsverkets försök för att motverka skogsmarkens förurning startar bl.a. med kalkning av skogsmark.

I Oskarshamn brinner 3600 hektar skog sedan ett tåg antänt skogen.

Beslut om höjning av skogsvårdsavgiften till 6,5 promille fram till 1985, och efter 1985 ökning till 8 promille.

1984 Skogsvårdslagen kompletteras med:
 - Skyldighet att gallra
 - Skyldighet att avverka viss andel äldre skog.
 - Skyldighet att inneha en skogsbruksplan.

De nya reglerna innebär också att det införs ett tillståndsvång för dikning. Samtidigt införs ett totalförbud mot buskbekämpning med herbicider i skogsbruket att gälla från 1985.

Stora Kopparbergs bergslags byter namn till STORA.

1985 Inför ett starkt tryck från opinionen inför Domänverket avverkningsstopp inom fjällnära skog. Förutsättningarna för skogsbruket i de s.k. fjällnära skogarna klarnar delvis efter behandling i utskott och riksdag. Problemen är dock inte lösta.

1986 Skogsstyrelsen och Skogshögskolan redovisar resultaten av ett omfattande analysarbete rörande olika alternativ för skogsvården.

Norrbottnens län får en ny samordnad länsförvaltning fr.o.m. 1 juli 1986 men Skogsvårdsstyrelsen lämnas utanför denna samordning. Statskontoret konstaterar bl.a. att samarbetet mellan länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen fungerar bra.

Skogsvårdsorganisationens studiekampanjen: Ökad Avverkning samlar ca

59 000 skogsägare.

De stödramar som föreslås till avveckling av lågproducerande bestånd (SVL § 5:3) och skogsvägbyggnad för 1986/87 innebär starkt försämrade villkor.

Skogsvårdsavgiften som skärpts ända sedan 1979 höjs nu till 8 promille, vilket väcker stor debatt.

Jämtlands Skogsägare, Medelpads Skogsägareförening och Ådalarnas Skogsägareförening fusionerar definitivt till Norrskog.

1987 Flyg- och ytbesprutning med herbicider förbjuds definitivt.

Örnsköldsviks Skogsägareförening går ihop med Västerbottens Skogsägareförening.

1988 I Regeringens miljöproposition uttalas sektorsansvaret för första gången. Detta blir ett vägskäl i svensk miljöpolitik och inte minst för skogssektorn där frågan snabbt får genomslag.

Skogsvårdsorganisationens studiekampanj: Ökad Gallring samlar ca 24 000 deltagare.

Contortatallen har i de kärvaste lägena drabbats av svåra svampangrepp (Gremeniella). Samma svamp kallades på 60-talet för "Röda djävulen", efter svåra angrepp i föryngringar av svensk tall.

Mo och Domsjö AB, Holmens Bruk AB och Iggesunds Bruk AB går samman och bildar Mo och Domsjö AB.

Domänverket avsätter 71 områden om sammanlagt 1,2 miljoner hektar som domänreservat som resultat av den segslitna fjällskogsdebatten.

1989 Rekordår för kottplockning. Bristen på hårdigt tallfrö förbyts mot god tillgång efter höstens och vinterns kottplockning i nordliga höjdlägen. Värme-
summan sommaren 1988 hade skapat god tillgång på kott med grobart frö och skatteregler för inkomst av kottplockning justerades i gynnsam riktning. Resultatet blev att ca 2 500 000 liter kott samlats in enbart i Norrbottens län. Detta innebär att över 200 miljoner kottar plockats för hand och givit minst 12 000 kg frö. Därmed är lagren säkrade för 10-15 år både för länet och för kärva lägen i övriga Norrland.

1990 Studiekampanjen Rikare skog startar och ett omfattande samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan inleds. Totalt samlar kampanjen 85 000 deltagare från hela skogsbruket under åren 1990-1993. Studieboken trycks också på Norska, Engelska och Japanska (!). Kampanjen får internationell uppmärksamhet, inte minst vid Miljökonferensen i Rio de Janeiro.

Skogsvårdsorganisationen startar en rikstäckande sumpskogsinventering.

Under perioden 1960-1990 dikas ca 500 000 hektar, vilket innebär att totalt 1,2 miljoner hektar torvmarker har varit föremål för dikning i landet! Motsvarande siffror för skogsmarkgödsling visar att det totalt gödslats ca 3 miljoner hektar fram till 1990.

Detta år avverkas endast 25 % av volymen med motorsåg, avverkningsmaskinerna vinner snabbt terräng. Åtgångstalet vid avverkning är nu ett dagsverke per 11,5 kubikmeter virke! Antalet heltidsanställda skogsarbetare och maskinförare har nu minskat ner till 25 000 personer, jämfört med de ca 300 000 – 350 000 personer som under krigsåren i någon form arbetade i skogen!

- 1991 Ytterligare begränsningsrekommendationer för skogsgödsling träder i kraft.

Flotningen i Klarälven läggs ner och flottningsepoken går i graven.

- 1992 Riksdagen beslutar att bolagisera Domänverket. Dotterföretaget Domänföretagen AB firmaändras till Domän AB och övertar genom bolagiseringsavtalet Domänverkets rörelse och större delen av den produktiva skogsmarken.

SkogForsk bildas då forskningsinstitutet Skogsarbeten och Skogsförbättring slås ihop.

Skånes Skogsägare och Södra Skogsägarnas ek. förening fusionerar med Södra Skogsägarna.

- 1993 Arbetet med utformningen av en ny skogspolitik har i maj 1993 kommit så långt att en proposition läggs fram. Jordbruksutskottet behandlar propositionen och 107 motionsyrkanden. Den nya skogspolitiken antas av riksdagen. Den föreslagna lagstiftningen skall gälla fr.o.m. den 1 januari 1994 och innebär att miljömålet för skogsbruket jämföras med produktionsmålet.

Skogsvårdsavgiften slopas och Skogsvårdsstyrelserna tvingas till en drastisk omorganisation. Det nya skogspolitiska beslutet innebär kraftigt minskade statliga anslag till verksamheten. Personalstyrkan minskas med 20 % och antalet skogsvårdsdistrikt minskar från 332 st till 141 st.

Skogsvårdsorganisationens Frö och plantverksamheten bolagiseras. Försörjningen av frö och plantor som hittills åvilat skogsvårdsorganisationen skall i framtiden skötas av ett fristående bolag.

Studiekampanjen Kulturmiljövård i Skogen startar. Kampanjen genomförs i nära samarbete med Riksantikvarieämbetet, Sveriges Hembygdsförbund och Studieförbundet Vuxenskolan. Kampanjen samlar under åren 1993-1995 ca 47 000 deltagare i kurser längre än en dag och ytterligare 42 000 deltagare i kortare aktiviteter.

Nyckelbiotopsinventeringen startar på regeringens uppdrag. Första fasen i Nyckelbiotopsinventeringen genomförs under åren 1993-1998.

AssiDomän bildas och samtidigt bildas Statens fastighetsverk (SFV) för att bland annat förvalta statens skog och mark i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, d.v.s. den mark som inte ingick i Domän AB.

Skogsteknikerutbildningen i Värnamo läggs ner.

- 1994 Den nya skogspolitiken träder i kraft, och genom den omfattande avregleringen, upphör följande lagregler att gälla:
- Skyldigheten att röja och gallra
 - Skyldigheten att avverka en viss andel äldre skog.
 - I viss utsträckning skyldigheten att ransonera avverkningsmogen skog.
 - Bestämmelsen om vilka avverkningsformer som var tillåtna.
 - Skyldigheten att inneha skogsbruksplan.
- Lagen innehåller också ett totalförbud mot hyggesplogning.

ÖSI avslutas och från starten 1980 har 11 miljoner hektar skogsmark inventerats, d.v.s. 90 % av landets privatskog.

Regler för Biotopskydd och Naturvårdsavtal färdigställs och stöd till natur och kulturvårdsåtgärder (NOKÅS) börjar utgå.

Under året genomförs en omfattande säkerhetsrådgivning bland landets skogsägare i samarbete med skogsägarnas organisationer, Yrkesinspektionen och återförsäljare av skogsredskap.

Domän AB köper upp NCB som under en lång följd av år brottats med ekonomiska problem.

En ny sågtimmerinstruktion tas i bruk enligt vilken bestämning av kvalitet i allt väsentligt skulle bygga på vad som kunde iakttas och mätas på stockens yta.

- 1995 I regionberedningens ”Regional framtid” föreslås att skogsvårdsstyrelserna införs i länsstyrelsen den 1 januari 1996.

Skogsstyrelsen presenterar en rikstäckande uppföljning av naturvårdshänsynen 1989/91 och 92/93. I samband med detta genomför Skogsvårdsorganisationen en omfattande intern kompetensutveckling inom naturvårdsbiologi.

Skogsvårdsorganisationens arbete med Gröna Planer startar och man börjar lägga ut ett nytt system av skogliga observationsytor rörande skogens hälsa. Totalt omfattar systemet 230 ytor, och ersätter de gamla ytorna som lades ut 1884.

Genom sammanslagningar minskar antalet virkesmätningsföreningar till 4

stycken.

- 1996 Skogsvårdsorganisationen startar studiekampanjen MiljEU. Kampanjen är ett skogligt rådgivningsprojekt inom ramen för EU:s miljöstödsprogram 2078/92 och riktar sig till skogsägare. Totalt samlar kampanjen ca 134 000 deltagare under åren 1996-1997.

Det treåriga Skogsingenjörsprogrammet startar i Skinnskatteberg.

7 000 ha tallskog angrips av tallmätarlarver på Hökensås i Västergötland. Skadeområdet sammanfaller till stora delar med det område som var svårt angripet vid den senaste stora tallmätarhärjningen 1943-45.

Mälarskog fusionerar med Mellanskog.

- 1997 Skogsvårdsstyrelserna tvingas till ytterligare rationaliseringar och antalet skogsvårdsdistrikt vid skogsvårdsstyrelserna minskar till 126 st, och antalet Skogsvårdsstyrelser reduceras till 11 st.

Regeringen anför i årets budgetproposition:

”Det är angeläget att 1993 års skogspolitik får ett snabbt och brett genomslag. En förutsättning härför är en effektiv myndighet som kan föra ut och förankra statsmakternas beslut och intentioner hos skogsägarna. Mot den bakgrunden bör Skogsvårdsorganisationen bestå som en samlad myndighet med Skogsstyrelsen som chefsmyndighet för regionala skogsvårdsstyrelser”.

Skogsstyrelsen har regeringens uppdrag att i januari 1998 redovisa en utvärdering av 1993 års skogspolitiska beslut. De delar som rör ransoneringsregler, bevarande av biologisk mångfald och återväxtregler har tidiga-relagts och genomförts under 1996.

Skogsvårdsorganisationen presenterar sig den 1 februari för första gången på Internet med sin hemsida www.svo.se.

I Sverige har nu under senaste året bedrivits ett omfattande utvecklingsarbete för att få fram kriterier certifiering enligt FSC. Arbetet beräknas kunna slutföras under första halvåret 1997. Skogsvårdsorganisationen deltar inte i arbetet som helt drivs av marknadens aktörer.

Skogsteknikerutbildningen i Bispgården och Skinnskatteberg upphör.

Biologisk bekämpning utförs på Hökensås med en bakteriestam av *Bacillus thuringiensis*. Totalt behandlas 4160 hektar, vilket gör bekämpningen till den mest omfattande biologiska bekämpning som genomförts i Sverige.

- 1998 Från och med 1 januari överförs Skogsvårdsstyrelsen Gotland organisatoriskt till Länsstyrelsen på Gotland.

Skogsstyrelsen har under 1997 avslutat regeringsuppdraget (SUS) att följa

upp hur den nya skogspolitiken verkat i praktiken. Rapporten överlämnas till regeringen i januari 1998. De nya instrumenten biotopskydd och naturvårdsavtal får goda omdömen men vissa förbättringar vid artinventering och prioritering vid urval för skydd föreslås. Den brist på samordning av skogsvägbyggnad som leder till ett större antal felaktigt lokaliserade vägar oroar.

Nyckelbiotopsinventeringen (NBI) fortsätter, emedan Sumpskogsinventeringen slutförs och en databas innehållande 1 267 125 hektar inrättas.

Skogsvårdsstyrelsen lanserar sin nya skogsbruksplan: Skogsvårdsstyrelsens Gröna Plan som bland annat bygger på att bestånden målklassas (NO, NS, PF och PG).

KOTTEN, Skogsvårdsdistriktens nya it-stöd införs och möjliggör en omfattande utveckling av Skogsvårdsstyrelsernas lagtillsyn och hantering av kartdata.

Skogsvårdsorganisationen utvecklar verksamheten och introducerar Gröna Jobb. Olika former av projekt, exempelvis: Skog & Historia; Skog & Vatten; Skog & Miljö, genomförs i samarbete med arbetsmarknadsmyndigheterna i länen.

Detta år avsätter staten 209 miljoner till reservat och 20 miljoner till biotopskydd/naturvårdsavtal.

Skogsmästarutbildningen i Skinnskatteberg upphör.

Stora och Enso går ihop till Stora Enso.

1999 I april 1999 antar riksdagen de femton nationella miljökvalitetsmålen.

Skogsstyrelsen lämnar rapporten SKA 99, en skoglig konsekvensanalys om skogens möjligheter under 2000-talet och startar projektet LEKO som betyder landskapsekologiska kärnområden.

LEKO, är en arbetsmodell för att samordna arbetet med naturvård i ett småskaligt landskap med många markägare.

Studiekampanjen Grönare Skog startar. Kampanjen riktar sig till hela skogsbruket och omfattar den nya skogspolitiken. Även denna studiebok trycks på ett flertal språk och får internationell uppmärksamhet. Totalt samlar kampanjen under 4 år över 100 000 deltagare.

Skogsvårdsstyrelserna arrangerar Skogens Dag för första gången över hela landet. Evenemanget samlade totalt 43000 människor på 48 platser i landet.

Det största skogsmarksbytet på många år genomförs mellan MoDo och AssiDomän. MoDo övertar 78 000 hektar i Västernorrland, Jämtland och

Västerbotten, samt lämnar 81 000 hektar till AssiDomän i Norrbotten och Västerbotten. Senare bildas Sveaskog.

Antas ny mättningsinstruktion för massaved med betydligt skärpta bestämmelser vad gäller tillåten förekomst av röta.

Västerbottens Skogsägareförening byter namn till Norra Skogsägarna. Örnsköldsviks Skogsägareförening.

2000-talet

2000 Svenska PEFC, bildas den 15 maj och skapar en gemensam standard för certifiering av främst privatskogsbruket.

”Drivaren”, en ny generation skogsmaskiner introduceras. Maskinen kan både fälla, upparbeta och köra ut virket till bilväg.

Efter ytterligare sammanslagningar återstår tre virkesmätningsföreningar: Syd, Qbera och Nord

MoDo-koncernen byter namn till Holmen.

2001 I april presenterar regeringen en proposition om Svenska miljömål – delmål och strategier. I propositionen föreslås 15 miljö kvalitetsmål varav ett benämns ”Levande skogar”. För ”Levande skogar” föreslås följande fyra etappmål:

- Ytterligare (Jämfört med 1998) 900 000 ha skyddsvärd skogsmark undantas från skogsproduktion till år 2010. 500 000 hektar av denna areal skall skyddas genom frivilliga avsättningar.
- Mängden död ved, arealen äldre lövrik skog och gammal skog bevaras och förstärks.
- Skogsmarken ska senast år 2010 brukas så att fornlämningar inte skadas och att skador på övriga kända värdefulla kulturlämningar är försumbara.
- Senast år 2005 har åtgärdsprogram inletts för hotade arter som har särskilt stora behov av riktade åtgärder

När detta mål är uppnått har 9-10 % av produktiv skogsmark skyddats i landet, varav en mycket stor andel i Norrbottens inland och fjälltrakter.

Propositionen följs upp av regeringens skrivelse: En samlad Naturvårdspolitik, där man framhåller vikten av att integrera naturvårdens, friluftslivets och kulturmiljövårdens intressen. Vidare slår man fast principen om ”den värdebaserade naturvården”, d.v.s. att den mest bevarande värda naturen bör hanteras med högsta prioritet oavsett hotbild.

Skogsstyrelsen presenterar en larmrapport om den dåliga återväxten i våra

skogar. Taxeringar visar att 50 000 hektar avverkad skog, per år, har inte godtagbar återväxt! På endast 74 procent av de hyggen som uppstod vid avverkningar åren 1991-94 har återväxten blivit godkänd enligt skogsvårdslagens minimikrav. Det är en klar försämring jämfört med de mätningar av återväxten på föryngringsavverkade skogsarealer som tidigare presenterats.

Skogsvårdsorganisationens webbplats www.minskog.nu, riktad direkt till skogsägare, introduceras i december.

Sveriges Skogsvårdsförbund ombildas till Föreningen Skogen. Virkesmätningsrådet omorganiseras till en avdelning som ingår i SDC.

- 2002 Skogsstyrelsen presenterar sin andra utvärdering av skogspolitiken, SUS 2001 och konstaterar att vare sig produktions- eller miljömålet har nåtts, men anser att nuvarande skogspolitik skall bestå. Miljöarbetet i skogen har gått från ord till handling. Men plantskogarna har försämrats och röjningsberget växer. Hänsynen till miljön i skogen har förbättras avsevärt. Vid föryngringsavverkning lämnas fler träd och buskar, liksom mer död ved, och åtgärder görs mer varsamt, vilket är positivt för den biologiska mångfalden. Men alltså är cirka en femtedel av hyggena inte godkända. Mycket återstår att göra i miljöhänsende.

Naturvårdsverket får regeringens uppdrag att göra en naturvärdesbedömning av all statlig skogsmark, samt att tillsammans med Länsstyrelserna och Skogsvårdsorganisationen identifiera alla urskogsartade skogar och föreslå skydd.

Åtgångstalet i skogsbruket ligger nu på ett dagsverke per 20 kubikmeter för hela skogsbruket, och inom storskogsbruket på ca 30 kubikmeter!

- 2003 Skogsstyrelsen föreslår regeringen vissa åtgärder för att hindra exploaterande förvärv av skogsfastigheter i glesbygd, s.k. ”skogsklippare.”

Sveaskog har ett uppdrag av Riksdagen att sälja mark till enskilda jord- och skogsägare. Försäljningen kommer att pågå under många år. Under året har Sveaskog sålt ungefär 29 000 hektar mark. På sikt räknar Sveaskog med att 5-10 procent av den egna marken kan komma att säljas.

Kemiska preparat som innehåller Permetrin förbjuds för användning i skogsbruket efter 1 jan 2004. Kemikalieinspektionen godkänner ett annat kemiskt preparat med handelsnamnet Cyper Plus för bekämpning av snytbaggar. Beslutet grundar sig på att ett totalt stopp för kemisk bekämpning skulle leda till stora negativa ekonomiska konsekvenser. Den aktiva substansen i preparatet kallas Cypermetrin och är besläktat med Permetrin. Tillståndet gäller endast fram till årsskiftet 2005-2006 och syftar till att ge tid för ytterligare utveckling av alternativa metoder.

- 2004 Landshövding Maggi Mikaelsson, Jämtlands län, får regeringens uppdrag att utreda SVO:s organisation samt utvärdera den nya skogspolitiken. Upp-

draget är att med anledning av resultaten från Skogsstyrelsens två stora uppföljningar att utvärdera och se över skogspolitiken. Utvärderingen skall ta som utgångspunkt att skogspolitiken två jämställda mål, ett produktionsmål och ett miljömål, ligger fast. Ett hållbart skogsbruk skall bedrivas, och skogen och skogsnäringen kommer även i fortsättningen vara av ekonomisk, social, kulturell och ekologisk betydelse för Sverige.

Skogsstyrelsen slår larm om överavverkning i Sveriges nordliga regioner och möter mothugg från Skogsindustrierna.

Skogsstyrelsen presenterar en rapport om 47 000 nyckelbiotoper på småskogsbrukets fastigheter. Rapporten visar bland annat att 121 000 hektar är klassade som nyckelbiotoper, samt att sex av sju skogsägare ej har någon nyckelbiotop på sin fastighet! Inventeringen fortsätter fram till 2006.

Skogsstyrelsen föreslår regeringen att Skogsvårdsstyrelserna skall kunna snabbbehandla avverkningsanmälningar och ge möjligheter att avverka tidigare än sex veckor efter anmälan. För detta vill man ta ut en avgift av 2000 kronor.

Naturvårdsverket presenterar resultatet av sin utredning av skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar. Totalt finner man 384 000 hektar urskogsartad mark, varav 341 000 hektar ligger på statens mark. Förslaget utlöser en intensiv debatt i Norr- och Västerbotten, där skogsbruket anser att skyddskraven är orimliga. I mars inleds ett samråd mellan Naturvårdsverket, länsstyrelserna i Norrbotten och Västerbotten och Sveaskog kring arbetet med att prioritera vilka statliga skogar som ska skyddas genom reservatsbildning och vilka som ska skötas i enlighet med Sveaskogs miljöpolicy. Arbetet utgår ifrån det nationella miljömålet om 320 000 hektar nya skogsreservat på produktiv skogsmark.

Detta år avsätter staten 710 miljoner till reservatsbildning och 150 miljoner till biotopskydd/naturvårdsavtal. Jämfört med 1998 har reservatmedlen tredubblats och disponibla medel för biotopskydd/naturvårdsavtal är mer än sju gånger högre.

Sveaskog beslutar att inrätta tjugotre nya Ekoparker, väl spridda över hela landet i alla skogsregioner. Totalt omfattar de nya Ekoparkerna 99 000 hektar skog. Ekoparkerna kommer att invigas under de närmaste fem åren.

Certifieringen i Sverige omfattar 2004:

- FSC: 10 033 973 ha produktiv skogsmark.
- PEFC: 4 000 000 ha produktiv skogsmark

Exploaterande förvärv av skogsfastigheter i glesbygd, så kallat ”skogsklipperi”, skall förhindras genom ändringar i jordförvärvslagen och skogsvårdslagen. Det är innebörden av två lagrådsremisser som regeringen överlämnat till lagrådet.

Väst- och Sydsverige får nu möjlighet att ta nya krafttag mot förurningen

sedan regeringen återigen satsar pengar på kalkning av skogsmark. Tio miljoner kronor avsätts till skogsvårdsstyrelsernas och länsstyrelsernas arbete med att motverka försurningen av skogsmark i Sverige.

2005 Stormen "Gudrun" faller natten mellan den 8-9 januari omkring 70 miljoner kubikmeter skog i Götaland.

Skogsvårdsstyrelserna firar 100-årsjubileum!

Regeringen lämnar en miljömålsproposition till riksdagen.

Källor

- Ahlström, Gunnar
Arpi, Gunnar
Beer, Oscar Ad.
Beskow, Sten
Björkbom, Carl
Boëthius, Bertil
Cederstam, Björn
Ekelund, Hans och
Hamilton, Gustaf
Enander, Karl-Göran
Haar, TH
Hamilton, Henning
Holmertz, C.G.
Holmertz, C.G.
Holmgren, Anders
Kardell, Lars
Klasson, Alger m.fl.
Klasson, Alger och
Svedberg, Kristian
Leksell, Erik
Lundström, Axel N
Nordqvist, Magnus m.fl.
Schotte, Gunnar
Silfverling, Göran
Skogssällskapet
Skogsvårdsnämnden,
Norrbottens län
Skogsvårdsstyrelsen,
Norrbotten
Starbäck, Karl
Sundberg, Carl m.fl.
Wallmo, Uno
Zellén, J-O af
Ronny Pettersson
- De mörka bergen
Sveriges Skogar under 100 år
Skogsvårdskommittéerna, Skogsvårdsföreningens
Folkskrifter, 1909
Skogsvårdsorganisationen under tre decennier
Om skogsbetet, Skogsvårdsföreningarnas Folk-
skrifter nr 9-1907
Ur de stora skogarnas historia
Norrbotten – Landet annorlunda
Skogspolitisk historia, SKS rapport 8A/2001
Skogsbrukssätt och Skogspolitik 1950 – 2000
Samling af författningar rörande Skogsväsendet
Hundra år i skogen
Tidskrift för skogshushållning 1901-1903
Tidskrift för skogshushållning 1898-1900
Norrlands Skogsvårdsförbund, under 50 år.
Svenskarna och Skogen, del 1-2
Utvärdering av kampanjen Rikare Skog, SKS rap-
port 4/1992
Vad kan vi lära av KMV-kampanjen, SKS rapport
6/1995
Om de nya skogslagarna, Skogsvårdsföreningar-
nas Folkskrifter nr 4-1905
Från Svenska barrskogar
Våra skogar under ett halvsekel
Svenska skogarnas historia, Skogsvårdsförening-
arnas Folkskrifter nr 1-1905
Miljörådgivning 96, SKS rapport 5/1997
Skogssällskapet 25 år
Protokoll
Skogsvårdsstyrelsens berättelser 1925-1947
Naturskydd, Skogsvårdsföreningens Folkskrifter,
1909
Sveriges Skogsvårdsstyrelser 1905-1944
Rationell skogsafverkning
Om våra skogars framtid, Skogsvårdsföreningar-
nas Folkskrifter nr 2-1905

Av Skogsstyrelsen publicerade Rapporter:

- 1988:1 Mallar för ståndortsbonitering; Lathund för 18 län i södra Sverige
1988:2 Grusanalys i fält
1990:1 Teknik vid skogsmarkskalkning
1991:1 Tätortsnära skogsbruk
1991:2 ÖSI; utvärdering av effekter mm
1991:3 Utboträffar; utvärdering
1991:4 Skogsskador i Sverige 1990
1991:5 Contortarapporten
1991:6 Participation in the design of a system to assess Environmental Consideration in forestry a Case study of the GREENERY project
1992:1 Allmän Skogs- och Miljöinventering, ÖSI och NISP
1992:2 Skogsskador i Sverige 1991
1992:3 Aktiva Natur- och Kulturvårdande åtgärder i skogsbruket
1992:4 Utvärdering av studiekampanjen Rikare Skog
1993:1 Skoglig geologi
1993:2 Organisationens Dolda Resurs
1993:3 Skogsskador i Sverige 1992
1993:5 Nyckelbiotoper i skogarna vid våra sydligaste fjäll
1993:6 Skogsmarkskalkning – *Resultat från en fyraårig försöksperiod samt förslag till åtgärdsprogram*
1993:7 Betespräglad äldre bondeskog – *från naturvårdssynpunkt*
1993:8 Seminarier om Naturhänsyn i gallring i januari 1993
1993:9 Förbättrad sysselsättningsstatistik i skogsbruket – *arbetsgruppens slutrapport*
1994:1 EG/EU och EES-avtalet ur skoglig synvinkel
1994:2 Hur upplever "grönt utbildade kvinnor" sin arbetssituation inom skogsvårdsorganisationen?
1994:3 Renewable Forests - Myth or Reality?
1994:4 Bjursåsprojektet - *underlag för landskapsekologisk planering i samband med skogsinventering*
1994:5 Historiska kartor - *underlag för natur- och kulturmiljövård i skogen*
1994:6 Skogsskador i Sverige 1993
1994:7 Skogsskador i Sverige – *nuläge och förslag till åtgärder*
1994:8 Häckfågelinventering i en åkerholme åren 1989-1993
1995:1 Planering av skogsbrukets hänsyn till vatten i ett avrinningsområde i Gävleborg
1995:2 SUMPSKOG – ekologi och skötsel
1995:3 Skogsbruk vid vatten
1995:4 Skogsskador i Sverige 1994
1995:5 Långsam alkaliserings av skogsmark
1995:6 Vad kan vi lära av KMV-kampanjen?
1995:7 GROT-uttaget. Pilotundersökning angående uttaget av trädrester på skogsmark
1996:1 Women in Forestry – What is their situation?
1996:2 Skogens kvinnor – Hur är läget?
1996:3 Landmollusker i jämtländska nyckelbiotoper
1996:4 Förslag till metod för bestämning av prestationstal m.m. vid självverksamhet i småskaligt skogsbruk.
1997:1 Sjövatten som indikator på markförsurning
1997:2 Naturvårdsutbildning (20 poäng) Hur gick det?
1997:3 IR-95 – Flygbildsbaserad inventering av skogsskador i sydvästra Sverige 1995
1997:5 Miljeu96 Rådgivning. Rapport från utvärdering av miljeurådgivningen
1997:6 Effekter av skogsbränsleuttag och askåterföring – *en litteraturstudie*
1997:7 Målgruppsanalys
1997:8 Effekter av tungmetallnedfall på skogslevande landsnäckor (*with English Summary: The impact on forest land snails by atmospheric deposition of heavy metals*)
1997:9 GIS-metodik för kartläggning av markförsurning – *En pilotstudie i Jönköpings län*
1998:1 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av skogsbränsleuttag, asktillförsel och övrig näringskompensation
1998:2 Studier över skogsbruksåtgärdernas inverkan på snäckfaunans diversitet (*with English summary: Studies on the impact by forestry on the mollusc fauna in commercially used forests in Central Sweden*)
1998:3 Dalaskog - Pilotprojekt i landskapsanalys
1998:4 Användning av satellitdata – *hitta avverkad skog och uppskatta lövröjningsbehov*
1998:5 Baskatjoner och aciditet i svensk skogsmark - tillstånd och förändringar
1998:6 Övervakning av biologisk mångfald i det brukade skogslandskapet. *With a summary in English: Monitoring of biodiversity in managed forests.*
1998:7 Marksvampar i kalkbarrskogar och skogsbeten i Gotländska nyckelbiotoper
1998:8 Omgivande skog och skogsbrukets betydelse för fiskfaunan i små skogsbäckar
1999:1 Miljökonsekvensbeskrivning av Skogsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för kalkning och vitalisering
1999:2 Internationella konventioner och andra instrument som behandlar internationella skogsfrågor
1999:3 Målklassificering i "Gröna skogsbruksplaner" - betydelsen för produktion och ekonomi
1999:4 Scenarier och Analyser i SKA 99 - Förutsättningar

- 2000:1 Samordnade åtgärder mot försurning av mark och vatten - Underlagsdokument till Nationell plan för kalkning av sjöar och vattendrag
- 2000:2 Skogliga Konsekvens-Analyser 1999 - Skogens möjligheter på 2000-talet
- 2000:3 Ministerkonferens om skydd av Europas skogar - Resolutioner och deklarationer
- 2000:4 Skogsbruket i den lokala ekonomin
- 2000:5 Aska från biobränsle
- 2000:6 Skogsskadeinventering av bok och ek i Sydsverige 1999
- 2001:1 Landmolluskfaunans ekologi i sump- och myrskogar i mellersta Norrland, med jämförelser beträffande förhållandena i södra Sverige
- 2001:2 Arealförluster från skogliga avrinningsområden i Västra Götaland
- 2001:3 The proposals for action submitted by the Intergovernmental Panel on Forests (IPF) and the Intergovernmental Forum on Forests (IFF) - in the Swedish context
- 2001:4 Resultat från Skogsstyrelsens ekenkät 2000
- 2001:5 Effekter av kalkning i utströmningsområden *med kalkkross 0 - 3 mm*
- 2001:6 Biobränslen i Söderhamn
- 2001:7 Entreprenörer i skogsbruket 1993-1998
- 2001:8A Skogspolitisk historia
- 2001:8B Skogspolitiken idag - en beskrivning av den politik och övriga faktorer som påverkar skogen och skogsbruket
- 2001:8C Gröna planer
- 2001:8D Föryngring av skog
- 2001:8E Fornlämningar och kulturmiljöer i skogsmark
- 2001:8G Framtidens skog
- 2001:8H De skogliga aktörerna och skogspolitiken
- 2001:8I Skogsbilvägar
- 2001:8J Skogen sociala värden
- 2001:8K Arbetsmarknadspolitiska åtgärder i skogen
- 2001:8L Skogsvårdsorganisationens uppdragsverksamhet
- 2001:8M Skogsbruk och rennäring
- 2001:8O Skador på skog
- 2001:9 Projekterfarenheter av landskapsanalys i lokal samverkan – (LIFE 96 ENV S 367) Uthålligt skogsbruk byggt på landskapsanalys i lokal samverkan
- 2001:11A Strategier för åtgärder mot markförsurning
- 2001:11B Markförsurningsprocesser
- 2001:11C Effekter på biologisk mångfald av markförsurning och motåtgärder
- 2001:11D Urvalskriterier för bedömning av markförsurning
- 2001:11E Effekter på kvävedynamiken av markförsurning och motåtgärder
- 2001:11F Effekter på skogsproduktion av markförsurning och motåtgärder
- 2001:11G Effekter på tungmetallers och cesiums rörlighet av markförsurning och motåtgärder
- 2001:12 Forest Condition of Beech and Oak in southern Sweden 1999
- 2002:1 Ekskador i Europa
- 2002:2 Gröna Huset, slutrapport
- 2002:3 Project experiences of landscape analysis with local participation – (LIFE 96 ENV S 367) Local participation in sustainable forest management based on landscape analysis
- 2002:4 Landskapsekologisk planering i Söderhamns kommun
- 2002:5 Miljöriktig vedeldning - Ett informationsprojekt i Söderhamn
- 2002:6 White backed woodpecker landscapes and new nature reserves
- 2002:7 ÄBIN Satellit
- 2002:8 Demonstration of Methods to monitor Sustainable Forestry, Final report Sweden
- 2002:9 Inventering av frötäktssbestånd av stjärkek, bergesk och rödek under 2001 - Ekdöd, skötsel och naturvård
- 2002:10 A comparison between National Forest Programmes of some EU-member states
- 2002:11 Satellitbildsbaserade skattningar av skogliga variabler
- 2002:12 Skog & Miljö - Miljöbeskrivning av skogsmarken i Söderhamns kommun
- 2003:1 Övervakning av biologisk mångfald i skogen - En jämförelse av två metoder
- 2003:2 Fågelfaunan i olika skogsmiljöer - en studie på beståndsnivå
- 2003:3 Effektivare samråd mellan rennäring och skogsbruk -förbättrad dialog via ett utvecklat samrådsförfarande
- 2003:4 Projekt Nissadalen - En integrerad strategi för kalkning och askspridning i hela avrinningsområden
- 2003:5 Projekt Renbruksplan 2000-2002 Slutrapport, - ett planeringsverktyg för samebyarna
- 2003:6 Att mäta skogens biologiska mångfald - möjligheter och hinder för att följa upp skogspolitiken miljösmål i Sverige
- 2003:7 Vilka botaniska naturvärden finns vid torplämningar i norra Uppland?
- 2003:8 Kalkgranskogar i Sverige och Norge – förslag till växtsociologisk klassificering
- 2003:9 Skogsägare på distans - Utvärdering av SVO:s riktade insatser för utbör
- 2003:10 The EU enlargement in 2004: analysis of the forestry situation and perspectives in relation to the present EU and Sweden
- 2004:1 Effektoppföljning skogsmarkskalkning tillväxt och trädvitalitet, 1990-2002
- 2004:2 Skogliga konsekvensanalyser 2003 - SKA 03
- 2004:3 Natur- och kulturinventeringen i Kronobergs län 1996 - 2001

- 2004:4 Naturlig föryngring av tall
- 2004:5 How Sweden meets the IPF requirements on nfp
- 2004:6 Synthesis of the model forest concept and its application to Vilhelmina model forest and Barents model forest network
- 2004:7 Vedlevande arters krav på substrat - sammanställning och analys av 3.600 arter
- 2004:8 EU-utvidgningen och skogsindustrin - En analys av skogsindustrins betydelse för de nya medlemsländernas ekonomier
- 2004:9 Nytt nummer se 2005:1
- 2004:10 Om virkesförrådets utveckling och dess påverkan på skogsbrukets lönsamhet under perioden 1980-2002
- 2004:11 Naturskydd och skogligt genbevarande
- 2004:12 När vi skogspolitikens mångfaldsmål på artnivå? - Åtgärdsförslag för uppföljning och metodutveckling
- 2005:1 Access to the forests for disabled people under produktion
- 2005:2 Tillgång till naturen för människor med funktionshinder under produktion
- 2005:3 Besökarstudier i naturområden - en handbok under produktion
- 2005:4 Visitor studies in natureareas - a manual under produktion
- 2005:5 Skogshistoria år från år 1177-2005

Av Skogsstyrelsen publicerade Meddelanden:

- 1991:2 Vägplan -90
- 1991:3 Skogsvårdsorganisationens uppdragsverksamhet
– Efterfrågade tjänster på en öppen marknad
- 1991:4 Naturvårdshänsyn – Tagen hänsyn vid slutavverkning 1989–1991
- 1991:5 Ekologiska effekter av skogsbränsleuttag
- 1992:1 Svanahuvudsvägen
- 1992:2 Transportformer i väglöst land
- 1992:3 Utvärdering av samråden 1989-1990 /skogsbruk – rennäring
- 1993:2 Virkesbalanser 1992
- 1993:3 Uppföljning av 1991 års lövträdsplantering på åker
- 1993:4 Återväxttaxeringarna 1990-1992
- 1994:1 Plantinventering 89
- 1995:2 Gallringsundersökning 92
- 1995:3 Kontrolltaxering av nyckelbiotoper
- 1996:1 Skogsstyrelsens anslag för tillämpad skogsproduktionsforskning
- 1997:1 Naturskydd och naturhänsyn i skogen
- 1997:2 Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1996
- 1998:1 Skogsvårdsorganisationens Utvärdering av Skogspolitiken
- 1998:2 Skogliga aktörer och den nya skogspolitiken
- 1998:3 Föryngringsavverkning och skogsbilvägar
- 1998:4 Miljöhänsyn vid föryngringsavverkning - Delresultat från Polytax
- 1998:5 Beståndsanläggning
- 1998:6 Naturskydd och miljöarbete
- 1998:7 Röjningsundersökning 1997
- 1998:8 Gallringsundersökning 1997
- 1998:9 Skadebilden beträffande fasta fornlämningar och övriga kulturmiljövärden
- 1998:10 Produktionskonsekvenser av den nya skogspolitiken
- 1998:11 SMILE - Uppföljning av sumpskogsskötsel
- 1998:12 Sköter vi ädellövskogen? - Ett projekt inom SMILE
- 1998:13 Riksdagens skogspolitiska intentioner. Om mål som uppdrag till en myndighet
- 1998:14 Swedish forest policy in an international perspective. (Utfört av FAO)
- 1998:15 Produktion eller miljö. (En mediaundersökning utförd av Göteborgs universitet)
- 1998:16 De trädbevuxna impedimentens betydelse som livsmiljöer för skogslevande växt- och djurarter
- 1998:17 Verksamhet inom Skogsvårdsorganisationen som kan utnyttjas i den nationella miljöövervakningen
- 1998:18 Auswertung der schwedischen Forstpolitik 1997
- 1998:19 Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1998
- 1999:1 Nyckelbiotopsinventeringen 1993-1998. Slutrapport
- 1999:2 Nyckelbiotopsinventering inom större skogsbolag. En jämförelse mellan SVOs och bolagens inventeringsmetodik
- 1999:3 Sveriges sumpskogar. Resultat av sumpskogsinventeringen 1990-1998
- 2001:1 Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2000
- 2001:2 Rekommendationer vid uttag av skogsbränsle och kompensationsgödsling
- 2001:3 Kontrollinventering av nyckelbiotoper år 2000
- 2001:4 Åtgärder mot markförsurning och för ett uthålligt brukande av skogsmarken
- 2001:5 Miljöövervakning av Biologisk mångfald i Nyckelbiotoper
- 2001:6 Utvärdering av samråden 1998 Skogsbruk - rennäring
- 2002:1 Skogsvårdsorganisationens utvärdering av skogspolitikens effekter - SUS 2001
- 2002:2 Skog för naturvårdsändamål – uppföljning av områdesskydd, frivilliga avsättningar, samt miljöhänsyn vid föryngringsavverkning
- 2002:3 Recommendations for the extraction of forest fuel and compensation fertilising
- 2002:4 Action plan to counteract soil acidification and to promote sustainable use of forestland
- 2002:5 Blir er av
- 2002:6 Skogsmarksgödsling - effekter på skogshushållning, ekonomi, sysselsättning och miljö
- 2003:1 Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2002
- 2003:2 Konsekvenser av ett förbud mot permetrinbehandling av skogsplanter
- 2004:1 Kontinuitetsskogar - en förstudie
- 2004:2 Landskapsekologiska kärnområden - LEKO, Redovisning av ett projekt 1999-2003
- 2004:3 Skogens sociala värden
- 2004:4 Inventering av nyckelbiotoper - Resultat 2003

Beställning av Rapporter och Meddelanden

Skogsvårdsstyrelsen i ditt län
eller
Skogsstyrelsen,
Förlaget
551 83 JÖNKÖPING
Telefon: 036 – 15 55 92
vx 036 – 15 56 00
fax 036 – 19 06 22
e-post: sksforlag.order@svo.se
www.svo.se/forlag

I Skogsstyrelsens författningssamling (SKSFS) publiceras myndighetens föreskrifter och allmänna råd. Föreskrifterna är av tvingande natur. De allmänna råden är generella rekommendationer som anger hur någon kan eller bör handla i visst hänseende.

I Skogsstyrelsens Meddelande-serie publiceras redogörelser, utredningar m.m. av officiell karaktär. Innehållet överensstämmer med myndighetens policy.

I Skogsstyrelsens Rapport-serie publiceras redogörelser och utredningar m.m. för vars innehåll författaren/författarna själva ansvarar.

Skogsstyrelsen publicerar dessutom fortlöpande: Foldrar, broschyrer, böcker m.m. inom skilda skogliga ämnesområden.

Skogsstyrelsen är också utgivare av tidningen Skogseko.

Skogspolitiska beslut och andra viktiga händelser i omvärlden har under årens lopp påverkat Skogsvårdsorganisationens arbete. Denna rapport visar på några av de viktigaste händelserna och besluten fram till idag. Som en bakgrund till Skogsvårdsstyrelsernas bildande år 1905 innehåller rapporten även fakta så långt tillbaka i tiden som 1100-talet.

Författare är Lars-Erik Holmberg. Arbetet är finansierat av Skogsstyrelsen.